

Neįgaliųjų socialinės integracijos veiklos rezultatų bei Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijos ir jos fakultatyvaus protokolo įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo
Priedas Nr. 2

Kriterijų lentelė (duomenys už 2023 m.)

<u>Eil. Nr.</u>	<u>Straipsnio pavadinimas</u>	<u>Vertinimo kriterijus</u>	<u>Institucija (duomenų šaltinis)</u>	<u>Kriterijaus reikšmė / pastabos</u>	<u>Komiteto rekomendacijų įgyvendinimas</u>	<u>Įtraukimas į PP (ministerijoms)</u>
1.	5 straipsnis Lygybė ir nediskriminavimas	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje išnagrinėtų skundų (pagal pareiškėjų lytį, amžių, negalios pobūdį, pagal sritį (švietimas, užimtumas, vartotojų teisės ir kt.)) dėl neįgaliųjų lygybės ir nediskriminavimo principo pažeidimų skaičius, iš jų pagrįstų skundų skaičius	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos duomenys	49 tyrimai dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu Valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų sritis- 9 (nustatyta pažeidimų - 2). Švietimo įstaigų, kitų švietimo teikėjų bei mokslo ir studijų institucijų sritis- 4 (nustatyta pažeidimų - 1). Darbo santykių sritis- 6 (nustatyta pažeidimų – 0). Vartotojų teisių apsaugos sritis-	Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymu draudžiama diskriminacija negalios pagrindu valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, švietimo įstaigoms, mokslo ir studijų institucijoms, visų nuosavybės formų darbdaviams, prekių bei paslaugų teikėjams, reklamos gamintojams bei platintojams, darbuotojų ir darbdavių organizacijoms ar kitoms organizacijoms (asociacijoms), kurių nariai turi tam tikrą	-

				<p>26. (nustatyta pažeidimų – 9). Organizacijų ir asociacijų sritis -1 (nustatyta nežeidimų – 0). Kompetencijai nepriskirtos sritys -3</p> <p>Nerenkama informacija apie pareiškėjų amžių, negalios pobūdį, tačiau dominuoja skundai, susiję su judėjimo negalia.</p>	<p>profesiją. Atliekant tyrimą negalios pagrindu išvardintose srityse, tinkamų sąlygų pritaikymo nebuvimas gali būti pripažįstamas diskriminacija dėl negalios.</p> <p>Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (toliau – Tarnyba) atliekami tyrimai gavus asmenų skundus taip pat lygių galimybių kontrolierius pradeda tyrimus savo iniciatyva. Lygių galimybių kontrolierius teikia rekomendacijas institucijoms, įstaigoms, organizacijoms. Lygių galimybių kontrolierius bei darbuotojai teikia konsultacijas, vykdo švietėjišką veiklą, dalyvauja diskusijose, renginiuose, radijo ir televizijos laidose.</p> <p>Nuo 2019 m. prie Tarnybos veikia</p>
2.	6 straipsnis Negalios moterys	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje pateiktų skundų dėl neįgalių moterų ar mergaičių diskriminacijos dėl lyties skaičius, iš jų pagrįstų skundų skaičius	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos duomenys	<p>Moterų ir mergaičių skundų skaičius – 27. Nustatyta pažeidimų – 6.</p>	

					<p>nepriklausoma Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisija (toliau – Komisija), kurios pagrindinis veiklos tikslas – Jungtinių Tautų neįgalųjų teisių konvencijos nuostatų įgyvendinimo stebėseną. Komisija rengia išvadas, stebėsenos ataskaitas, teikia rekomendacijas institucijoms.</p>	
3.		<p>Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų skaičius, iš jų organizacijų, kurioms vadovauja neįgalios moterys, skaičius/</p>	<p>Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – NRD)</p>	<p>Iš 100 atsakiusių, 82 organizacijoms vadovauja moterys. (2020 m.)</p>		
4.	7 straipsnis Neįgalūs vaikai	<p>Neįgalių vaikų skaičius ir dalis nuo bendro vaikų skaičiaus šalyje</p>	<p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM)</p>	<p>Vaikų su negalia skaičius - 16 957 (3,37 proc. nuo bendro vaikų skaičiaus šalyje), kurie priskiriami prie šalpos neįgalumo pensijų gavėjų.</p>	<p>Teismuose ginčus, susijusius su šeimos santykiais, vaikų teisėmis, nagrinėja šiose srityse besispecializuojantys teisėjai. 2023 m. pritarta įstatymų projektams, kuriais, be kita ko, siekiama sudaryti sąlygas</p>	<p>Įgyvendinant 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros</p>
5.		<p>Globos įstaigose globojamų (rūpinamų)</p>	<p>SADM</p>	<p>Vaikų globos institucijose</p>		

		<p>vaikų skaičius ir globos įstaigose globojamų (rūpinamų) vaikų neįgalųjų vaikų dalis nuo visų</p>		<p>(vaikų globos įstaigos ir bendruomeniniai vaikų globos namai) iš viso buvo globojama (rūpinama) 1 260 vaikų, iš jų 192 vaikams (t. y. 15,24 proc. nuo visų globos įstaigose globojamų (rūpinamų) vaikų) buvo nustatytas lengvas, vidutinis arba sunkus neįgalumo lygis.</p>	<p>teisėjų specializacijos plėtrai. Tikimasi, kad nuo 2024 m. liepos 1 d. Lietuvos apylinkių teismuose (jų rūmuose) bus sudarytos sąlygos specializuotis visiems to norintiems apylinkių teismų teisėjams.</p> <p>Lietuvos teismai įgyvendina itin daug priemonių, skirtų užtikrinti vaiko interesus atitinkantį teisingumo vykdymą: teisėjai mokomi bendrauti su procese dalyvaujančiais vaikais, vaikai turi teisę gauti teisinę pagalbą, yra išklausomi specialiai pritaikytoje aplinkoje. Teisėjai privalo nuolat tobulinti savo profesinę kvalifikaciją: jiems nustatomas įvadinis ir privalomas kvalifikacijos</p>	<p>programos¹ (toliau – Socialinės sutelkties plėtros programa) pažangos priemonę Nr.09-003 -02- 02-01 „Plėtoti kompleksinę neįgalųjų socialinės integracijos sistemą“, parengtas ir patvirtintas nurodytos pažangos priemonės aprašas², kuriuo numatyta didinti paslaugų vaikams, kuriems gresia skurdas arba socialinė atskirtis, prieinamumą – įgyvendinant vaiko garantijų sistemą.</p>
--	--	---	--	---	--	---

¹ Patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. lapkričio 10 d. nutarimu Nr. 931 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programos patvirtinimo“

² Aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022-07-28 įsakymu Nr. A1-502 „Dėl 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos socialinės sutelkties plėtros programos patvirtinimo“, pažangos priemonės Nr. 09-003-02-02-01 „Plėtoti kompleksinę neįgalųjų socialinės integracijos sistemą“ aprašo patvirtinimo“

				<p>kėlimas. Teismuose dirba psichologų komanda, padedanti užtikrinti visų teismo procese dalyvaujančių vaikų emocinį saugumą atliekant apklausas. Teismo psichologai padeda tinkamai įgyvendinti nepilnamečių procesinių teisių ir garantijų užtikrinimą teismuose, padeda apklausti nepilnametį, atsižvelgdami į jo socialinę ir psichologinę brandą.</p> <p>Socialinės apsaugos ir darbo ministerija finansuoja individualios priežiūros darbuotojų pareigybes, kurias užimantys specialistai teikia šeimų socialinės priežiūros paslaugas šeimoms, auginančioms vaiką su negalia iki 36 mėnesių. Šią paslaugą 2023 m. teikė 161 individualios priežiūros darbuotojas. Šios</p>	<p>Šios priemonės tikslas – užtikrinti galimybę vaikams su negalia, vaikams, kurie dėl savo sveikatos būklės ar raidos sutrikimų turi specialiųjų poreikių, gauti jiems reikalingas, individualius poreikius atitinkančias paslaugas, taip pat, padėti šeimoms, auginančioms negalią ar raidos sutrikimų turinčius vaikus, geriau spręsti kasdienio gyvenimo iššūkius, derinti asmeninį gyvenimą ir negalią ar raidos sutrikimų turinčio vaiko priežiūrą, kompensuoti šeimos interesus ir poreikius, rūpintis negalią ar raidos</p>
--	--	--	--	---	---

					<p>paslaugos teikiamos sunkumų patiriančiai šeimai, turinčiai ar besilaukiančiai vaikų, siekiant ją įgalinti savarankiškai rūpintis savo vaikais ir tinkamai juos prižiūrėti, savarankiškai spręsti problemas, užtikrinti emocinę ir psichologinę gerovę, palaikyti glaudesnį santykį su socialine aplinka, stiprinti šeimos narių gebėjimus prižiūrėti, pozityviai auklėti ir ugdyti vaikus nuo gimimo, padėti šeimai sukurti vaikų raidai palankią aplinką ir išvengti socialinės atskirties.</p> <p>Šeimoms, auginančioms ir vyresnius vaikus su negalia, pagal poreikį gali būti teikiama šeimų socialinės priežiūros paslauga. Šeimų socialinės priežiūros paslaugas 2023 m. gavo</p>	<p>sutrikimų turinčiu vaiku ir užtikrinti kitų šeimoje augančių vaikų poreikius ir sėkmingiau tvarkytis su šeimos situaciją.</p> <p>Pažangos priemone Nr. 09-003-02-02-01 „Plėtoti kompleksinę neįgaliųjų socialinės integracijos sistemą“ siekiama užtikrinti vaikams, turintiems negalią / kurie dėl savo sveikatos būklės ar raidos sutrikimų turi specialiųjų poreikių, reikalingas paslaugas, jų geresnį prieinamumą pagal šeimos gyvenamąją vietą, vaiko individualius</p>
--	--	--	--	--	--	--

					1037 šeimos, auginančios 1612 vaikų su negalia.	poreikius, amžiaus tarpsnių ypatumus, tokiu būdu atskleisti negalią ar specialiųjų poreikių dėl savo sveikatos būklės ar raidos sutrikimų turinčio vaiko potencialą, mažinti jo negalios / sutrikimo poveikį vaiko raidai, taip pat vaikų, turinčių negalią ar dėl savo sveikatos būklės ar raidos sutrikimų turinčių specialiųjų poreikių, šeimos nariams laiku įgyti reikiamų žinių, susijusių su vaiko negalia ar sutrikimu, lengviau spręsti kasdienio gyvenimo iššūkius, geriau derinti asmeninį gyvenimą ir negalią turinčio vaiko priežiūrą,
--	--	--	--	--	---	---

						<p>kompensuoti šeimos interesus ir poreikius, tinkamai rūpintis negalią turinčiu vaiku ir sėkmingiau tvarkytis su šeimos situacija. Taip pat priemone siekiama mažinti vaikų, turinčių negalią ar dėl savo sveikatos būklės ar raidos sutrikimų turinčių specialiųjų poreikių, šeimose augančių kitų vaikų apleistumo riziką, užtikrinti jų poreikius, padėti šeimos nariams suderinti asmeninius interesus ir poreikius bei negalią / sutrikimą turinčio vaiko priežiūrą.</p> <p>Rengiami šios priemonės</p>
--	--	--	--	--	--	---

						finansavimo dokumentai.
6.		Valstybės socialinės globos įstaigose globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius, iš jų neįgalių vaikų skaičius	Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM (toliau – VTAJT prie SADM)	-	Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 19 str. įtvirtinta, kad vaikai su negalia turi lygias teises su kitais vaikais įgyvendinti visas žmogaus teises ir pagrindines laisves.	-
7.		Ataskaitiniais metais įvaikintų neįgalių vaikų skaičius ir dalis nuo visų tais metais įvaikintų vaikų	VTAJT prie SADM	Ivaikinti 4 vaikai, kuriems nustatytas neįgalumo lygis (6,6 % visų įvaikintų vaikų)	Vaikų su negalia nuomonė išklausa pagal jų amžių, brandą ir gebėjimus suformuluoti savo nuomonę (balsu, raštu, piešiniu ar pan.) arba per vaiko atstovą, vertinant geriausius vaiko interesus šiuo metu ir ateityje.	
8.	8 straipsnis Visuomenės švietimas	Igyvendintų viešinio priemonių, skirtų visuomenės informavimui apie neįgaliuosius, skaičius	NRD	Igyvendintos 6 visuomenės švietimo ir informavimo apie neįgaliųjų socialinę integraciją priemonės.	-	-
9.		Periodinių leidinių neįgaliesiems skaičius	NRD	Leisti 8 neįgaliųjų socialiniam švietimui ir	-	-

				informavimui skirti periodiniai leidiniai.		
10.		Informacijos rengimo ir sklaidos internete projektų skaičius	NRD	0	-	-
11.	9 straipsnis Prieinamumas	Suderintų ir priimtų neįgaliesiems pritaikytų viešųjų statinių ir objektų pokytis	NRD	Nuo 2022 m. šią funkciją perėmė Aplinkos apsaugos ministerija.	-	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos 2022–2030 metų PP identifikuota problema, kad transporto infrastruktūra ir viešojo transporto priemonės nėra visiškai pritaikytos asmenims, turintiems individualiųjų poreikių. Pažangos priemonių, dedikuotų tik šiai problemai spręsti, PP nėra suplanuota. Šią problemą numatoma spręsti horizontaliai įgyvendinant PP suplanuotas pažangos
12.		Įvertintų įstaigų (švietimo, ugdymo, mokslo, sveikatos, teisėsaugos, sporto, kultūros) skaičius, iš jų – pritaikytų neįgaliesiems įstaigų dalis	NRD	Įvertinta (apklausta) 340 sveikatos įstaigų, 19% pilnai pritaikyta, 68% pritaikyta iš dalies (2022 m.)		
13.		Suderintų ir priimtų neįgaliesiems pritaikytų viešųjų statinių ir objektų bei pritaikytų gyvenamųjų būstų skaičius	NRD	Pritaikytų būstų skaičius - 692 vnt.		
14.		Geležinkelių infrastruktūros objektuose įrengtų priemonių, skirtų specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, skaičius	Susisiekimo ministerija, AB “Lietuvos geležinkeliai”	1. Maršruto be kliūčių priemonių įrengimas stočių teritorijose (lytimasis ir kontrastingas ženklėjimas nuo	1. Vadovaujantis 2022 m. birželio 21 d. priimtu Transporto veiklos pagrindų įstatymo pakeitimu (įsigaliojo 2022 m. lapkričio 1 d.), 2022 m. rugsėjo 19 d. (įsigaliojo 2022 m.	

				<p>miesto ribos iki stoties rūmų ir perono, peronuose pavojingos zonos ir vedamojo tako įrengimas, pėsčiųjų tako įrengimas, turėklai, pandusai, Brailio rašto ženklai, vieno lygio perėjų slenksčiai). Šiuo metu pritaikyta 15 stočių: 2023 m. – 14 stočių; 2024 m. – 9 stotys ; 2025 m. – 18 stočių.</p> <p>2. Maršruto be kliūčių priemonių įrengimas stočių laukiamosiose salėse (platinamos durys, naikinami slenksčiai,</p>	<p>lapkričio 1 d.) susisieki mo ministro įsakymu patvirtintas Viešojo transporto priemonių pritaikymo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims reikalavimų aprašas, kuriame nustatyti reikalavimai viešojo transporto priemonėms atliepian t žmonių su negalia poreikius. Pagal nustatytus reikalavimus įsigyjamos viešojo transporto priemonės pagal nustatytus reikalavimus turi būti pritaikytos žmonėms su negalia.</p> <p>2. Vadovaujantis reglamento (ES) Nr. 1300/2014 8 straipsnio 1 dalimi yra patvirtintas Lietuvos Respublikos susisieki mo ministro 2017 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. 3-622 „Dėl Europos Sąjungos geležinkelių sistemos prieinamumo neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims</p>	<p>priemonės, kurios galėtų prisidėti prie problemos sprendimo, t. y. pažangos priemonių aprašymuose bus numatoma, kad įgyvendinant veiklas (modernizuojant esamą ir (ar) vystant naują susisieki mo infrastruktūrą, įsigyjant viešojo transporto priemones), turi būti užtikrintas universalus dizaino principas. Taip pat svarbu paminėti, kad PP yra suplanuotas pasiekti rodiklis „Viešojo transporto parko, pritaikyto individualių poreikių asmenims, dalis, proc.“ (2020 m. – 32 proc., 2030 m. – 55 proc.</p>
--	--	--	--	--	--	---

				<p>įrengiami pandusai, pritaikomi WC, įrengti pagalbos mygtukai, įrengti pagalbos iškvietimo skambučiai atvykusiajam į stotį ar iš anksto užsisakius sutikti ir palydėti ar suteikti pagalbą – 4 stotys). Šiuo metu pritaikyta 16 stočių: 2022 m. – 14 stočių; 2023 m. – 4 stotys; 2024 m. – 7 stotys; 2025 m. – 1 stotis.</p> <p>3. Stojų informavimo sistemų diegimas (vaizdo ir garso sistemos) įrengimas keleivių salėse,</p>	<p>techninio sąveikumo specifikacijos įgyvendinimo plano patvirtinimo“. Vyksta ketvirtiniai suinteresuotųjų šalių susitikimai dėl minėto plano įgyvendinimo. 2024 m. numatyta atlikti plano peržiūrą ir jį atnaujinti.</p> <p>3. Modernizuojant esamą ir (ar) vystant naują transporto infrastruktūrą vadovaujantis teisės aktais ji pritaikoma žmonėms su negalia.</p> <p>4. Transporto infrastruktūros pritaikymą žmonėms su negalia reglamentuojančių teisės aktų vertinimas ir esant poreikiui teisės aktų nuostatų pakeitimo inicijavimas. 5. 2022 m. gruodžio 29 d. susisiekimo ministro įsakymu patvirtintas Transporto sektoriaus pritaikymo žmonėms su negalia planas (planas</p>	
--	--	--	--	---	--	--

				<p>peronuose, tuneliuose). 2023 metais įgyvendintas projektas intensyviausiose stotyse ir stotelėse – viso 50.</p> <p>4. Pėsčiųjų viadukų atnaujinimas (11 viadukų poreikis suremontuoti ir įrengti lifthus ar pandusus). 2024 m. vykdomi rangos darbai Vilniaus ir Kaišiadorių pėsčiųjų viadukuose ir įrengiamos PRM priemonės.</p>	<p>parengtas bendradarbiaujant su savivaldybėmis ir kitais subjektais pasirašiusiais memorandumą „Dėl transporto priemonių ir transporto fizinės ir informacinės infrastruktūros pritaikymo individualių poreikių turintiems žmonėms“). Numatoma planą kasmet peržiūrėti ir atnaujinti, taip pat vykdyto jo stebėseną. 6. Rengiamos ir derinamos projektų, planuojamų finansuoti Europos Sąjungos investicijomis, finansavimo sąlygos. Projektų įgyvendinimo metu numatomos įsigyti viešojo transporto priemonės, kuriama transporto infrastruktūra bus pritaikyta neįgaliesiems ir riboto judumo asmenims</p>	
15.		Tarptautinių oro uostų infrastruktūros objektuose įrengtų priemonių, skirtų	Susisiekimo ministerija, VĮ Lietuvos oro	<p>įgyvendintos 8 priemonės:</p> <p>1. Atsižvelgiant į vykstančius</p>	<p>Teikiant specialiosios pagalbos paslaugas individualiųjų poreikių turintiems keleiviams</p>	

		<p>specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, skaičius</p>	<p>uostai duomenys</p>	<p>infrastruktūrinius pokyčius bei gautas keleivių pastabas, atnaujinta „Specialioji pagalba“ skiltis įmonės interneto puslapyje (apie visus 3 oro uostus);</p> <p>2. Mokymai naujiems ir esamiems darbuotojams apie individualiųjų poreikių turinčių keleivių aptarnavimą (įtraukiant ir praktines dalis). Per 2023 m. e-mokymuose ir praktiniuose mokymuose dalyvavo 617 darbuotojų.</p> <p>3. Įvyko metinis susitikimas su įvairias negalias atstovaujančiomis organizacijomis,</p>	<p>oro uostuose, vadovaujama 2006 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1107/2006 „Dėl neįgalųjų asmenų ir ribotos judėsenos asmenų teisių keliant oru“. Taip pat papildomai atsižvelgiama į Europos civilinės aviacijos konferencijos (ECAC) 30 Dokumento 1 dalies, 5 skyrių bei jo priedus, kurie nustato minėto reglamento reikalavimais pagrįstas taisykles bei gaires, būtinas organizuojant keleivių pervežimo procesus, individualiųjų poreikių ir ribotos judėsenos asmenims keliant oru transportu, taip pat vadovaujama ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro įsakymu 2022 m. gruodžio 29d. Nr. 3-598 „Dėl transporto sektoriaus pritaikymo</p>	
--	--	--	------------------------	--	---	--

				<p>siekiant aptarti esamas pagalbos paslaugas bei ateities planus individualiųjų poreikių keleivių keliavimo patirties gerinimui.</p> <p>4. Vilniaus oro uosto atvykimo terminalo B sektoriuje rekonstruotas ir sumažintas panduso slenkstis ir nuolydis.</p> <p>5. Kauno oro uoste įrengtas atskiras patekimas į aviacijos saugumo patikrą individualiųjų poreikių turintiems keleiviams, naudojantis specialiosios pagalbos paslauga.</p> <p>6. Kauno oro uoste įrengta ir</p>	<p>individualiųjų poreikių turintiems asmenims priemonių plano patvirtinimo“ bei kitais galiojančias teisės aktais.</p> <p>Pažymime, kad oro uostų keleivių terminalų infrastruktūra yra pritaikyta individualiųjų poreikių keleiviams, o užsakiusiems specialiosios pagalbos paslaugą, ji teikiama nemokamai visame kelionės procese visuose oro uostuose. Lietuvos oro uostų ir partnerių darbuotojai periodiškai mokomi individualiųjų poreikių keleivių aptarnavimo įgūdžių.</p> <p>Šiuo metu statomas ir 2025 m. pradžioje atidaromas Vilniaus naujasis keleivių išvykimo terminalas taip pat bus pritaikytas individualiųjų poreikių keleiviams. Nuolat ieškome būdų, kaip palengvinti individualiųjų poreikių keleiviams keliavimo oro transportu</p>	
--	--	--	--	--	--	--

				<p>paženklinta individualiųjų poreikių turinčių keleivių, vykstančiu užsakytu specialiuoju transportu, paėmimo ir išlaipinimo vieta.</p> <p>7. Palangos oro uoste įrengta ir paženklinta individualiųjų poreikių turinčių keleivių, vykstančiu užsakytu specialiuoju transportu, paėmimo ir išlaipinimo vieta.</p> <p>8. Palangos oro uoste tualetuose, pritaikytuose individualiųjų poreikių turintiems keleiviams, įrengtos pagalbos iškvietimo sistemos.</p>	<p>galimybes bei oro uostų pasiekiamumą, todėl bendradarbiaujame su kitomis įmonėmis ir neįgaliųjų žmonių organizacijomis, keliame darbuotojų kvalifikaciją šioje srityje ir diegiame naujas infrastruktūros bei informacijos priemones, tobuliname pagalbos paslaugų teikimo ir grįžtamojo ryšio procesus.</p>	
--	--	--	--	---	---	--

16.		Tarptautiniuose oro uostuose skridusių neįgalųjų ir ribotos judėsenos keleivių, kuriems buvo suteikta pagalba skaičius	Lietuvos oro uostai duomenys	Specialiosios pagalbos paslauga pasinaudojo 15083 keleiviai, iš jų 9628 Vilniaus oro uoste, 4657 Kauno oro uoste ir 798 Palangos oro uoste.		
17.		Jūrų ir vidaus vandenų uostų infrastruktūros objektuose įrengtų priemonių, skirtų specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, skaičius	Susisiekimo ministerija, AB „Smiltynės perkėla“, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija, Lietuvos saugios laivybos administracija	AB „Smiltynės perkėla“ pritaikyta - 47 vnt. VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija: UAB Centrinis Klaipėdos terminalas Krantinės Nr. 80; Nr. 80A; Nr. 81; Nr. 81A – 4 vnt. Krantinės ir terminalas pritaikyti neįgaliesiems, riboto judumo ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims. Žmonės su		

				<p>negalia gali lengviau ir patogiau naudotis terminalo paslaugomis, keliaudami keltais ar keleiviniais laivais. Klientų patogumui įrengti specialūs informaciniai ženklai, liftai, įvažiavimai, naudojamos specializuotos transporto priemonės. AB Smiltynės perkėla Krantinės Nr. 26; Nr. 27; krantinė Smiltynės g. Nr. 77; Nr. 78; Nr. 154; Nr.155 – 7 vnt. Krantinės ir terminalas – pritaikyti neįgaliesiems, riboto judumo ir specialiųjų poreikių turintiems asmenims.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>Galima išsikviesti pagalbą – specialios pagalbos iškvietimui yra skirtas telefono numeris. Įrengti stendai, nurodantys, kur galima gauti pagalbą. Stendai pastatyti Naujojoje perkėloje, Klaipėdos pusėje prie administracijos pastato (Nemuno g. 8), Naujojoje perkėloje Smiltynės pusėje, prie įėjimo į keltą (Smiltynės g.). Senojoje perkėloje specialiųjų poreikių turintiems asmenims stotelės įrengtos Klaipėdoje, prie turniketų (Danės g. 1) ir Smiltynėje</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>kelto laukimo zonoje (Smiltynės g.). Akcinė bendrovė „Via Lietuva“ (buvusis Lietuvos saugios laivybos administracija):</p> <ol style="list-style-type: none">1. Išasfaltuota 105,3 km valstybinės reikšmės rajoninių kelių su žvyro danga;2. Rekonstrukcijos ir suremontai – 233 km valstybinės reikšmės kelių.3. Atliktas 26 vnt. tiltų, viadukų statyba, rekonstrukcija, remontas;4. Įrengta, pertvarkyta, atnaujinta 176 vnt. pėsčiųjų perėjų;5. Įrengta, pertvarkyta, atnaujinta 176 vnt. inžinerinių	
--	--	--	--	---	--

				eismo saugos priemonių; 6. Pertvarkyta 11 vnt. vieno lygio sankryžų; 7. Atliktas 49,2 km. pėsčiųjų ir dviračių takų tiesimas ir rekonstravimas.		
18.		Žemagrindžių autobusų ir troleibusų santykis su visų autobusų ir troleibusų skaičiumi	VĮ „Regitra“	2794 autobusai ir troleibusai (M2 ir M3 kategorijų transporto priemonės), iš jų 403 žemagrindžiai.		
19.		Geležinkelių riedmenų, pritaikytų specialiųjų poreikių turintiems žmonėms, skaičius	Susisiekimo ministerija, AB „Lietuvos geležinkeliai“	20 vnt. iš jų: Pesa 730 – 6 vnt.; Pesa 630 – 3 vnt.; EJ575 – 11 vnt.		
20.		Neįgaliesiems pritaikytų pagalbos iškvietimo priemonių skaičius	Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnyba, Bendrasis pagalbos centras	3 vnt. - mobilioji programėlė 112 Lietuva, SMS 112 pranešimai, „tylusis skambutis“. Informacija kurtiesiems apie 112 programėlę, SMS žinutes ir „tylųjį skambutį“ teikiama:	Vietoje programėlės „GPS112“, kurios palaikymas nutrauktas 2017 metų pabaigoje, įgyvendinant valstybės investicijų projektą „Bendrojo pagalbos centro teikiamų paslaugų prieinamumo kurtiesiems tobulinimas“ buvo sukurta ir 2020 metais įdiegta 112	

				<p>https://bpc.lrv.lt/lt/informacija-kurtiesiems</p>	<p>mobilioji programėlė išmaniesiems įrenginiams ir speciali BPC operatoriaus kompiuterizuota darbo vieta (programinė įranga). Mobilioji programėlė sudaro galimybę klausos negalią turintiems asmenims dvipusiu realaus laiko vaizdo ir teksto ryšiu susisiekti su Bendruoju pagalbos centru ir išsikviesti skubiosios pagalbos tarnybas, t. y. policiją, priešgaisrines gelbėjimo pajėgas, greitosios medicinos pagalbos tarnybą ir aplinkos apsaugos pajėgas. Programėlė leidžia, naudojant pasaulinės palydovinės navigacijos sistemos ir kitas telefono jutiklių vietos nustatymo funkcijas, pakankamai tiksliai nustatyti pagalbos prašančio vartotojo buvimo vietą. Atitinkamai 2020 metais BPC kartu su Lietuvos</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>kurčiųjų draugijos (LKD) bei Lietuvių gestų kalbos vertimo centro (LGKVC) atstovais pravedė informacinius- mokomuosius renginius kurčiųjų reabilitacijos centrų atstovams apie 112 mobiliosios programėlės prieinamumą ir teikiamas galimybes asmenims, turintiems klausos negalią.</p> <p>Išaiškinta 112 mobiliosios programėlės paskirtis, 112 mobiliosios programėlės įdiegimo procesas, pagalbos iškvietimo būdai ir t.t.</p> <p>LKD taip pat supažindino BPC darbuotojus apie kurčiųjų bendruomenę ir jos kultūrą, gestų kalbą ir gestų kalbos vertėjų darbo specifiką.</p> <p>BPC kartu su LKD ir LGKVC parengė ir pavišino vaizdinę ir informacinę medžiagą BPC, LKD, LGKVC interneto svetainėse.</p> <p>BPC ir Lietuvių gestų</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					kalbos vertimo centras (LGKVC) 2020-06-16 sudarė bendradarbiavimo sutartį Nr. F11-21 dėl gestų kalbos vertėjų budėjimo BPC patalpose. LGKVC užtikrina, kad BPC Vilniaus skyriaus patalpose 24/7 režimu budėtų 1 gestų kalbos vertėjas. https://bpc.lrv.lt/lt/nauji-enos/pasirasyta-bendradarbiavimo-sutartis-su-lietuviu-gestu-kalbos-vertimo-centru
21.		Suderintų ir priimtų neįgaliesiems pritaikytų viešųjų statinių ir objektų skaičius	NRD	Nuo 2022 m. šią funkciją perėmė Aplinkos apsaugos ministerija.	
22.		Įvertintų įstaigų (švietimo, ugdymo, mokslo, sveikatos, teisėsaugos, sporto, kultūros) skaičius, iš jų – pritaikytų asmenims su regos negalia įstaigų dalis	NRD	Įvertinta (apklausta) 340 sveikatos įstaigų, 19% pilnai pritaikyta, 68% pritaikyta iš dalies (2022 m.)	

23.		Lietuvių gestų kalbos vertimo centre paslaugas gavusių kurčiųjų skaičius, suteiktų paslaugų skaičius	NRD	Paslaugas gavusių kurčiųjų skaičius - 2 116 ; Suteiktų paslaugų skaičius - 74 521 (iš jų 55 894 nuotoliniu būdu).		
24.		Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektuose individualios pagalbos paslaugas gavusių neįgaliųjų skaičius	NRD	Nuo 2023 m. teikiama akredituota paslauga. Paslaugą gavo 10189 asmenys su negalia (iš jų 457 vaikai su negalia).	-	
25.		Į gestų kalbą verstų televizijos informacinių ir kitų programų transliacijų laikas (valandomis) ir santykis su visu transliacijos laiku	VĮ „Lietuvos radijas ir televizija (toliau –LRT)	687 val. 4,28% nuo visos 2023 metais transliuotos produkcijos.	-	
26.		Titruotų televizijos programų, filmų, rodomų per Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programas, transliacijų laikas (valandomis) santykis su visu transliacijos laiku	LRT	2401 val. 14,98% nuo visos 2023 metais transliuotos produkcijos.	-	

27.	12 straipsnis Lygybė prieš įstatymą	Sutarčių dėl pagalbos priimant sprendimus skaičius Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre	Teisingumo ministerijos duomenys (tarpininkavimas gaunant duomenis) iš VĮ Registrų centro	9	Teisingumo ministerija siekiama įgyvendinti Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių komiteto rekomendacijas Lietuvai dėl Konvencijos 12 straipsnio įgyvendinimo, informuojame, kad Teisingumo ministerija šiuo metu vykdo Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155 (toliau – įgyvendinimo planas), 8.1 papunktyje numatytą veiksmą „Įgyvendinant Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją ir atsižvelgiant į viešųjų konsultacijų rezultatus, atsisakyti visiško neveiknumo instituto, kartu pasiūlant priemones, kurios padėtų asmenims su	
28.		Neveiksnių asmenų skaičius Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre, iš jų – neveiksnių tam tikroje srityje asmenų skaičius ir neveiksnių visose srityse asmenų skaičius	Teisingumo ministerijos duomenys (tarpininkavimas gaunant duomenis) iš VĮ Registrų centro	1125		
29.		Ribotai veiksnų asmenų skaičius Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registre, iš jų – ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenų skaičius ir ribotai veiksnų visose srityse asmenų skaičius	Teisingumo ministerijos duomenys (tarpininkavimas gaunant duomenis) iš VĮ Registrų centro	138		
30.		Neveiknumo nustatymo atvejų skaičius (per metus)	Teisingumo ministerijos duomenys (tarpininkavimas gaunant duomenis) iš VĮ Registrų centro	1125		

31.		Asmenų pateiktų išankstiniu nurodymu, registruotų Neveiksnių ir ribotai veikusių asmenų registre, skaičius	Teisingumo ministerijos duomenys (tarpininkavimas gaunant duomenis) iš Vj Registru centro	11	negalia efektyviai įgyvendinti savo teises.“ Siekiant įgyvendinti minėtą Įgyvendinimo plano veiksmą, taip pat užtikrinti Konvencijos 12 straipsnyje numatytus asmenų su negalia apsaugos standartus ir atsisakyti neveiksnumo instituto Lietuvos teisinėje sistemoje, Teisingumo ministerija parengė Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimų projektus. Minėtais teisinio reguliavimo pakeitimais atliepti ir kiti Teisingumo ministerija 2023 m. balandžio–gegužės mėn. organizuotų viešųjų konsultacijų metu pateikti siūlymai dėl galimų teisinio reguliavimo pokyčių, kurie leistų mažinti teisinį poreikį kreiptis į teismą dėl asmenų veiksnumo	2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos teisingumo sistemos plėtros programoje ³ ir 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos intelektinės nuosavybės plėtros programoje (toliau – programa) 4 nėra numatyta priemonių, kuriomis būtų tiesiogiai įgyvendinamos Konvencijos 12 straipsnio nuostatos. Papildomai vis dėlto norėtume pažymėti, kad Nacionalinė teismų administracija, kaip
-----	--	--	---	-----------	--	---

					<p>ribojimo. Projektai siekiama panaikinti neveiksnumo ir riboto veiksnio institutus; palikti galimybę asmeniui, kuris dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali suprasti savo veiksmų reikšmės ar jų valdyti, nustatyti globą tam tikroje srityje tik po to, kai šiam asmeniui teikiamos socialinės paslaugos, asmens sveikatos priežiūros paslaugos ir kitos įstatymuose numatytos mažiau asmens teises ribojančios priemonės nebūtų pakankamos, siekiant jam gyventi visavertį gyvenimą, t. y. globą nustatyti tik kaip ultima ratio priemonę; įtvirtinti nuostatą, kad jei asmuo dėl savo asmeninių gebėjimų sutrikimo ar nepakankamumo negali apginti savo turtinių interesų, Civiliniame</p>	<p>pažangos priemonės koordinatorius, įgyvendinama pažangos priemonė Nr. 13-007-08-01-02 „Užtikrinti sąlygas teismų veiklai, plėtoti technologijas“ programoje, parengė pažangos priemonės aprašo projektą, kuriame išskiriamos veiklos, kurios galėtų prisidėti prie teismų patalpų ir infrastruktūros žmonėms su negalia pritaikymo, naujų, asmenų su negalia poreikius atitinkančių teismo atskirųjų interneto svetainių sukūrimo.</p>
--	--	--	--	--	--	---

					<p>kodekse apibrėžtas asmenų ratas turėtų teisę kreiptis į teismą su prašymu nustatyti tokio asmens turtui paprastąjį administravimą; siekiant užtikrinti, kad asmuo, teikiantis pagalbą priimant sprendimus – pagalbininkas – be kliūčių galėtų teikti pagalbą ir dalyvauti su asmeniu, kuriam tokia pagalba reikalinga, taip pat siūloma aiškiai apibrėžti pagalbininko statusą; išplėsti išankstinio nurodymo institutą; atsisakyti asmens teisių ribojimų, susijusių su santuokos, rinkimų ir darbo teisinių santykių sritimis, nustatant globą ir pan.</p> <p>Įvertinus projektų derinimo metu gautas suinteresuotų institucijų pastabas minėti projektai buvo patikslinti ir pateikti Lietuvos Respublikos Vyriausybei2,</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					planuojama, kad šie projektai artimu metu bus pateikti svarstyti Lietuvos Respublikos Seimui.
32.		Neveiksnių tam tikroje srityje asmenų kreipimusi į teismą dėl teismo sprendimų, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, peržiūrėjimo, skaičius	Nacionalinė teismų administracija	31 byla dėl teismų sprendimų, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, peržiūrėjimo.	Pagal Lietuvos Respublikos Konstitucijos 109 straipsnį, teisingumą Lietuvos Respublikoje vykdo tik teismai. Teisėjai ir teismai, vykdydami teisingumą, yra nepriklausomi. Bet koks kitų institucijų ar asmenų kišimasis į teisėjo ar teismo veiklą yra draudžiamas ir užtraukia įstatymo nustatytą atsakomybę. Teisėjas, atlikdamas savo konstitucinę priedermę vykdyti teisingumą ir priimti motyvuotus ir pagrįstus sprendimus, bylas nagrinėja savarankiškai, savo nuožiūra sprendžia visus su nagrinėjama byla susijusius klausimus, vadovaudamasis teise, remdamasis visapusišku ir objektyviu faktų vertinimu, savo žiniomis,
33.		Peržiūrėtų teismo sprendimų, kuriais asmenys pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, skaičius	Nacionalinė teismų administracija	32 teismų sprendimai, kuriais peržiūrėti teismų sprendimai, kuriais asmenys buvo pripažinti neveiksniais tam tikroje srityje, iš jų: 7 bylos nebuvo išnagrinėtos iš esmės (atsisakyta priimti pareiškimą, pareiškimas grąžintas pareiškėjui, byla nutraukta ir pan.),	

				<p>4 pareiškimai patenkinti iš dalies ir 21 patenkinti visiškai.</p>	<p>vidiniu įsitikinimu, etikos reikalavimais. Teisėjo atliktų procesinių veiksmų ir priimtų procesinių sprendimų teisėtumas ir pagrįstumas gali būti patikrintas tik instancine tvarka, t. y. apskundus juos aukštesnės instancijos teismui proceso įstatymų nustatyta tvarka ir terminais. Pagal Lietuvos Respublikos konstitucinę santvarką, teismai ir teisėjai taiko teisės aktus, tačiau nevykdo teisėkūros arba teisės aktų leidybos funkcijų. Teismų formuojamą praktiką iš esmės nulemia valstybėje galiojančių teisės aktų nuostatų turinys. Dėl šių priešasčių teisės aktų rengimas ir įgyvendinimas, politikos gairių ir kitų sprendimo procesų priėmimas, teisinės kalbos, ginančios teisę į teisinį veiksnumą lygiai su kitais</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>asmenimis, kūrimas, kuriais įgyvendinamas Konvencijos 12 straipsnis, nėra teismų kompetencijos ribose. Administracija, kaip teismus ir teismų savivaldos institucijas aptarnaujanti įstaiga, kurios paskirtis yra užtikrinti sklandų teismų savivaldos institucijų darbą, padėti teismų savivaldos institucijoms įgyvendinti pavestas funkcijas bei užtikrinti teismų ir teisėjų savivaldos nepriklausomumą (Lietuvos Respublikos teismų įstatymo 124 straipsnis, Lietuvos Respublikos nacionalinės teismų administracijos įstatymo 1, 2 straipsniai), pagal kompetenciją prisideda prie fizinio asmens veiksnio instituto tobulinimo veiklos – teikia pastabas ir pasiūlymus dėl pateiktų derinti teisės aktų pakeitimo projektų,</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					pagal poreikį teikia Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai ir kitoms institucijoms statistinius duomenis apie bylas dėl fizinių asmenų neveiksnumo. Administracija ir toliau yra pasirengusi aktyviai bendradarbiauti su visomis institucijomis ir konstituciniais partneriais, siekiant asmens veiksnumo ribojimo instituto teisinio reguliavimo tobulinimo.	
34.		Asmenų, kurių būklė buvo peržiūrėta Neveiksnų asmenų būklės peržiūrėjimo komisijose, skaičius	Savivaldybės	1 668 asm.		
35.	13 straipsnis Teisė į teisingumą	Suteiktų antrinės teisinės pagalbos paslaugų neįgaliesiems skaičius	Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnyba prie Teisingumo ministerijos	1. Pagal Tarnybos sprendimus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymo (toliau – VGTP) 12 str. 6 p. – 426 ;	I. Vykdamas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2020-09-08 įsakymu Nr. A1-817 patvirtinto Neįgalųjų socialinės integracijos 2021–2023 metų veiksmų plano 4.1.5. priemonę – organizuoti mokymus pirminę ir antrinę teisinę	

				<p>2. Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso 51 str. 1 d. 2 p. IR VGTPJ 21 str. – 3403.</p>	<p>pagalbą teikiantiems specialistams apie negalios specifiką, bendravimą su neįgaliaisiais, neįgaliųjų poreikius ir jų teises (įgyvendinimo terminas – 2022 metai), buvo organizuojami mokymai: 1) 2022-05-11 mokymai Tarnybos darbuotojams ir advokatams, teikiantiems antrinę teisinę pagalbą nuolat, kuriuose dalyvavo 64 dalyviai. Mokymų tema „Bendravimo su neįgaliaisiais ypatumai“. 2) 2022-09-15 mokymai advokatams, teikiantiems antrinę teisinę pagalbą prireikus, pirminę teisinę pagalbą teikiantiems specialistams ir mediatoriams, teikiantiems valstybės lėšomis apmokamas mediacijos paslaugas. Mokymuose dalyvavo 64 dalyviai. Mokymų tema „Bendravimo su</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>neįgaliaisiais ypatumai“. Mokymų metu buvo aptariama bendravimo kultūra ir negalios etiketas, požiūris į bendravimą su neįgaliais asmenimis. Taip pat aptarti psichosocialiniai neįgaliausių komunikavimo aspektai. Kaip priimti ir suprasti neįgalų žmonių? Bendravimo ypatumai su skirtingais negaliais turinčiais asmenimis: praktiniai patarimai ir komunikacijos metodai.</p> <p>3) 2022-10-07 Lietuvos kurčiųjų draugija Tarnybos darbuotojoms pravedė seminarą „Internetinės svetainės pritaikymas klausos negaliai turintiems žmonėms“. Seminare metu sužinota, kaip įstaigos sklaidos kanalais pateikiamą informaciją galima pritaikyti klausos negaliai turintiems asmenims; kokie</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>svarbiausi žingsniai kuriant turinį klausos negalią turintiems asmenims; kaip pasiekti tikslinę auditoriją.</p> <p>II. Taip pat, siekiant didinti informacijos apie įstaigos teikiamas paslaugas, prieinamumą neįgaliesiems buvo parengta ir išplatinta informacija:</p> <p>1) 2023-03-21 Tarnybos interneto svetainėje paskelbta informacija apie antrinės teisinės pagalbos ir mediacijos paslaugas lengvai suprantama kalba.</p> <p>2) 2023-03-21 Tarnybos interneto svetainėje ir Tarnybos youtube.com kanale (https://www.youtube.com/playlist?list=PLFsEje0xOrHwrTNFqxx-bu7xWutHLndFB) paskelbta informacija apie pirminės ir antrinės teisinės pagalbos ir mediacijos</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>paslaugas klausos negalią turintiems asmenims.</p> <p>3) 2023-03-21 pasidalinta informacija apie paruoštą medžiagą kurtiesiems su Lietuvos kurčiųjų Draugija http://www.lkd.lt/vgtpt-informacija-gestu-kalba.</p> <p>4) 2023-03-28 pasidalinta informacija apie galimybę gauti nemokamas antrinės teisinės pagalbos ir mediacijos paslaugas gestų kalba ir lengvai suprantama kalba. Informacija pasidalinta 72 kontaktais su įvairiomis organizacijomis, atstovaujančiomis tam tikrų grupių asmenis.</p> <p>III. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2023-09-25 įsakymu Nr. A1-622 patvirtintą Dėl asmens su negalia dalyvumo</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>užtikrinimo 2024-2026 metų veiksmų plano 4.1.6 priemonę – organizuoti asmenų su negalia teisių užtikrinimo mokymus pirminę ir antrinę teisinę pagalbą teikiantiems specialistams, 2025 metais planuojama iš valstybės biudžeto lėšų organizuoti mokymus asmenims su negalia, atsižvelgiant į aktualiausias mokymų programas teikiant paslaugas negalią turintiems asmenims.</p> <p>IV. Taip pat, siekiant didinti paslaugų prieinamumą negalią turintiems asmenims fiziškai, 2025 metais (priklauso nuo kitų įstaigų planų įgyvendinimo rekonstruojant ir įrengiant patalpas) planuojama Vilniaus mieste išsikelti į patalpas, kurios būtų pritaikytos tam tikrą</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					negalią turintiems asmenims.	
36.	14 straipsnis Asmens laisvė ir saugumas	Priverstinai gydytų asmenų skaičius (sumokėta PSDF lėšomis)	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos	459		
37.		Laisvės atėmimo įstaigų skaičius ir iš jų – pritaikytų neįgaliesiems skaičius	Lietuvos kalėjimų tarnyba	Alytaus kalėjime - neįgaliųjų poreikiams įrengta 1 kamera bendrabutyje. Visame aukšte neįgalūs nuteistieji gali patekti į visas bendrojo naudojimo patalpas. Pusiaukelės namuose pirmajame aukšte įrengta patalpa su atskiru WC ir dušinės patalpa neįgaliųjų poreikiams. Patekimui į pastatą įrengtas pandusas. Marijampolės kalėjime - administraciniam	-	

				<p>e pastate, kamerų tipo patalpose, seno kalėjimo pastate (turinčiame medicininės patalpas) įrengti pandusai neįgaliesiems, sudėtos platesnės durys. Dinaminės priežiūros korpuse įrengtas liftas neįgaliesiems, sudėtos platesnės durys. Įrengta 1 gyvenamoji dvivietė kamera asmeniui su judėjimo negalia. Atviruose namuose pastatomų namelių (konteinerių) komplekse įrengtas pandusas, platesnės durys, pritaikyta judėjimas</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>neįgaliesiems, pirma kamera su WC pilnai pritaikyta neįgaliesiems gyventi. Panevėžio kalėjime - asmenys su negalia gali patekti ir į administracinį pastatą, ir į trumpalaikius pasimatymus. I gyvenamasis korpusas turi patalpą gyventi nuteistiesiems su negalia. Pusiaukelės namai pritaikyti asmenims turintiems negalią. Pravieniškių 1- ame kalėjime - dviejuose gyvenamuose korpusuose įrengta pandusai, platesnės durys. Pirma kamera su</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>WC pilnai pritaikyta neįgaliesiems gyventi.</p> <p>Šiaulių kalėjime - vieno režiminio korpuso kamera perplanuota pritaikant judėjimo negalią turintiems asmenims, režiminio korpuso įėjimas į pirmąjį aukštą pritaikytas judumo negalia turintiems asmenims, prieiga prie pastato yra pritaikyta judumo negalią turintiems asmenims.</p> <p>Kauno kalėjime - A. Mickevičiaus g. 11, Kaunas: Kameroje Nr. 127 pritaikyta neįgaliojo lova ir WC.</p> <p>Pusiaukelės namuose, bute Nr. 3 tualetu ir</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				dušo patalpa pritaikyta neįgaliajam, taip pat yra keltuvas neįgaliajam laiptais judėti, automobilių stovėjimo aikštelėje pažymėta vieta neįgaliojo transportui statyti.		
38.	15 straipsnis Teisė nebūti kankinamam ar nepatirti žiauraus, nežmoniško ar žeminančio elgesio ar nebūti taip baudžiamam					
39.	16 straipsnis Laisvė nebūti išnaudojamam, nepatirti smurto ir prievartos	Neįgaliųjų, nukentėjusių nuo nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu ir prievarta, tarp jų smurtu artimoje aplinkoje, skaičius	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	272 asmenys iš jų – 153 asmenys nukentėjo nuo smurto ir prievartos artimoje aplinkoje.		-
40.		Suteiktų paslaugų neįgaliesiems, tapusiems bet kokios	Socialinių paslaugų priežiūros	Programos „Socialinė	Konvencijos 16 straipsnio įgyvendinimui užtikrinti, planuojame organizuoti	-

		<p>formos išnaudojimo, smurto ar prievartos aukomis, skaičius</p>	<p>departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos</p>	<p>sutelktis (solidarumas) priemonės „Užtikrinti specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims teikimą“ priemonė „Konkurso būdu atrinkti ir finansuoti specializuotos kompleksinės pagalbos projektus, skirtus specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims teikimui užtikrinti“, suteikta pagalba - 234 neįgaliesiems asmenims (iš jų 187 moterims ir 47 vyrams);</p>	<p>prevencines veiklas, susijusias su smurto, neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos prieš neįgaliuosius. Taip pat bus plėtojama pagalba nukentėjusiems neįgaliesiems nuo smurto, neapykantos nusikaltimų ir neapykantos kalbos – teikiamos teisinės konsultacijos, informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas, atstovavimas, mokymai, įvairios priemonės, skirtos kovoti su smurtu, neapykantos nusikaltimais ir neapykantos kalba prieš neįgaliuosius. Numatoma plačiau šviesti neįgaliuosius išnaudojimo ir smurto atpažinimo, prevencijos ir šalinimo klausimais, planuojama didinti informuotumą ir sąmoningumą apie neapykantos nusikaltimus ir</p>	
--	--	---	---	--	--	--

				<p>Programos „Socialinė sutelktis (solidarumas)“ priemonės „Užtikrinti specializuotos kompleksinės pagalbos smurtą patyrusiems asmenims teikimą“ priemonė „Finansuoti specializuotus kompleksinės pagalbos centrus, kuriems suteikta teisė teikti specializuotą kompleksinę pagalbą“, suteikta pagalba - 871 neįgaliajam asmeniui (iš jų 657 moterims ir 214 vyrams);</p> <p>Programos „Socialinė sutelktis (solidarumas)“ priemonė</p>	<p>neapykantos kalbą, taip pat skatinti neįgaliųjų teises ginančių neįgaliųjų asociacijų veiklą ir visuomenės informuotumą negalios klausimais.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

				„Finansuoti pagalbos tarnybas, organizuojančias ir koordinuojančias pagalbos nukentėjusiam asmeniui teikimą“ - 164 neįgalieji asmenys kreipėsi į Pagalbos tarnybas dėl akredituotos pagalbos nuo nusikalstamos veiklos nukentėjusiems asmenims.		
41.	19 straipsnis Gyvenimas savarankiškai ir įtrauktis į bendruomenę	Pertvarkomų neįgaliųjų globos įstaigų skaičius	SADM	8	Rekomendacijos Nr. 40. įgyvendinimas: d) investavus į naujų paslaugų kūrimą ir, padarius esamas paslaugas prieinamas ir integruotas, sutrumpinti pernelyg ilgą laukimo laiką norint gauti pagalbos paslaugas, ir užtikrinti pakankamus ir prieinamus finansinius išteklius neįgalių asmenų nepriklausomam	

					<p>gyvenimui bei pagerinti prieinamumą bendruomenėje.</p> <p>Lietuvos Respublikos Seimas 2023 m. gruodžio 14 d. priėmė Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymą Nr. XIV-2357 (įsigaliojo 2024 m. liepos 1 d.) (toliau – SPĮ pakeitimas), kuriame</p> <p>reglamentuojamas naujas be tėvų globos likusių vaikų globos (rūpybos) institutas – nuolatinis globotojas – fizinis asmuo, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį, sudarytą su globos centru, prižiūrintis likusį be tėvų globos vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra arba turi būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), su kuriuo nesusijęs giminystės ryšiais ir kuris atitinka bent vieną iš šio įstatymo 23 straipsnio 3</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>dalyje nurodytų požymių, tarp kurių išskirti šie požymiai: turi sunkiai išgydomų ir (ar) nepagydomų raidos ir (ar) psichikos sutrikimų, negalių; turi funkcionavimo sunkumų (neadaptyvus elgesys, socialinis nusišalinimas, prisitaikymo mokykloje sunkumai ir mokyklos nelankymas, polinkis į savižudybę ir pan.).</p> <p>Atsiradus šiam institutui siekiama, kad kuo daugiau vaikų su negalia, kuriems reikia nustatyti nuolatinę globą (rūpybą), galėtų augti šeimai artimoje aplinkoje, o ne būtų globojami (rūpinami) institucijoje arba šeiminiuose namuose.</p> <p>Rekomendacijos Nr. 42 įgyvendinimas: Komitetas rekomenduoja valstybei, Konvencijos šaliai, toliau teikti pirmenybę investicijoms į socialinių paslaugų sistemą, skirtą</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>nepriklausomam gyvenimui bendruomenėje, ir nedelsiant sustabdyti nacionalinių ir Europos Sąjungos struktūrinių lėšų naudojimą neįgaliesiems skirtų gyvenamųjų institucijų renovacijai, priežiūrai arba statybai.</p> <p>SPĮ pakeitimas praplėstė socialinių paslaugų, kurių gavėjai asmenys su negalia, sąrašą, įtraukiant naują socialinių dirbtuvių paslaugą, kuria siekiama, atliekant prasmingas darbinio užimtumo veiklas, nukreiptas į konkrečios prekės (produkto) gamybą ir (ar) paslaugos teikimą bei realizavimą rinkoje, didinti asmenų įsidarbinimo atviroje darbo rinkoje galimybes, ugdyti, lavinti ir palaikyti bendruosius ir su konkrečia darbinio užimtumo veikla susijusius įgūdžius</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>(paslauga atsirado nuo 2024 m. liepos 1 d.). Poįstatyminiai teisės aktai reglamentuoja, kad paslaugos gavėjams, atsižvelgiant į jų atliekamas užduotis, pasiekimus bei rezultatus ir siekiant juos motyvuoti dalyvauti darbinio užimtumo veikloje, paslaugos teikėjo nustatyta tvarka mokama pinigine skatinimo priemonė – kompensacija už dalyvavimą socialinių dirbtuvių veikloje, kuri turi būti proporcinga asmens atliktų užduočių mastui. Paslauga asmeniui teikiama nemokamai. Atsižvelgdamas į individualius asmenų poreikius, socialinėse dirbtuvėse įgytus darbinius, savarankiškumo ir socialinius įgūdžius bei dalyvavimo darbinio užimtumo veiklose trukmę (valandų skaičių</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>per dieną), socialinėse dirbtuvėse dirbantis socialinis darbuotojas, pasitelkdamas kitus specialistus ir (ar) Užimtumo tarnybą, įdarbinimo agentūras, darbdavius, turi organizuoti asmens galimybių vertinimą ir pagalbą įsidarbinant atviroje darbo rinkoje. Asmens galimybių vertinimas atliekamas ne vėliau kaip per 12 mėn. nuo paslaugos teikimo pradžios. Jeigu įvertinama, kad asmuo pasirengęs įsidarbinti atviroje darbo rinkoje, jis turi būti įdarbinamas per 6 mėn. nuo asmens galimybių vertinimo atlikimo dienos. SPĮ pakeitimas reglamentuoja, kad asmeniui (šeimai) vienu metu gali būti nustatytas kelių rūšių ir (ar) kelių netapataus pobūdžio socialinių paslaugų poreikis vadovaujantis socialinės apsaugos ir</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					darbo ministro tvirtinamu asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašu, kai socialinės paslaugos skiriasi savo sudėtimi. Asmeniui turi būti skiriamos ir teikiamos tokios socialinės paslaugos, kurios atitinka asmens ir šeimos interesus bei nustatytus poreikius.	
42.		Vietų socialinės globos įstaigose skaičius ir jo pokytis	SADM	2023 m. 31 SADM pavaldžiose socialinės globos įstaigose buvo patvirtintos 5740 vietos, iš jų stacionariuose globos padaliniuose – 5256 , bendruomeniniuose, grupinio gyvenimo namuose – 405 , specializuotame slaugos ir socialinės globos		

				<p>padalinyje ar specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – 79 vietos.</p> <p>Pokytis: 2022 m. 32 SADM pavaldžiose socialinės globos įstaigose buvo patvirtintos 6063 vietos, iš jų stacionariuose globos padaliniuose – 5671, bendruomeniniuose, grupinio gyvenimo namuose – 392.</p> <p>2022 m. paslaugos specializuotame slaugos ir socialinės globos padalinyje ar specializuotuose slaugos ir socialinės globos</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				namuose nebuvo teikiamos.		
43.		Nusiųstų į socialinės globos namus asmenų skaičius ir jo pokytis	NRD	564		
44.		Iš socialinės globos namų išėjusių į bendruomenę (savo namus, pas gimines ar globėjus) asmenų su negalia skaičius ir jo pokytis	Globos įstaigos	191		
45.		Nusiųstų neįgalių vaikų į socialinės globos namus, kurių savininko teises įgyvendina SADM, skaičius ir jo pokytis	VTAJT prie SADM	4 vaikai; 2022 m. -14; 2021 m. - 7. Visi nepilnamečiai turėjo nustatytą negalios lygį: 3 - sunkus negalios lygis, 1 – vidutinis negalios lygis.	Įgyvendinta institucinės globos pertvarka, patvirtinta socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. vasario 14 d. įsakymu Nr. A1-83 „Dėl perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 metų veiksmų planą“, kurios tikslas – pereiti prie bendruomeninių paslaugų teikimo. Nuo 2024-07-01 pradėjo veikti nuolatinio globotojo institutas. Nuolatinis globotojas gali	

					<p>prižiūrėti likusį be tėvų globos vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra arba turi būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), su kuriuo jis nėra susijęs giminytės ryšiais ir kuriam būdingas bent vienas iš šių požymių: turi nesėkmingos laikinosios priežiūros, globos (rūpybos) arba įvaikinimo patirties (globėjo nušalinimas, atleidimas, tėvų valdžios ribojimas tėviams); turi sunkiai išgydomų ir (ar) nepagydomų raidos ir (ar) psichikos sutrikimų, negalių; piktnaudžiauja psichotropinėmis medžiagomis arba turi priklausomybių; turi funkcionavimo sunkumų (neadaptyvus elgesys, socialinis nusišalinimas, prisitaikymo mokykloje sunkumai ir mokyklos nelankymas, polinkis į savižudybę ir pan.); yra vyresnis kaip 10 metų; kartu su juo yra</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					nepilnametis tėvas (motina); kartu su juo yra 2 ir daugiau jo broliai (seserys).	
46.		Pritaikytų būstų skaičius	NRD	692		
47.		Įgyvendintų socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų ir mobilumo ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo projektų skaičius	NRD	Akredituotą paslaugą teikė 308 socialinių paslaugų įstaigos, veikiančios neįgaliųjų socialinės integracijos srityje, 59 savivaldybėse. Metų bėgyje 9 socialinių paslaugų įstaigos sustabdė, o 3 nutraukė šios paslaugos teikimą.		
48.		Įgyvendintuose socialinės rehabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektuose ir mobilumo ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo projektuose naudą	NRD	Nuo 2023 m. teikiama akredituota paslauga. Paslaugą gavo 10189 asmenys su negalia (iš jų 457 vaikai su negalia).	-	-

		gavusių neįgaliųjų skaičius				
49.		Naujų formų socialinių paslaugų neįgaliesiems skaičius, jų gavėjų skaičius	SADM	Įgyvendinant institucinę socialinės globos pertvarką 2023 m. veiklą pradėjo naujas 40 vietų socialinės globos namų specializuotas slaugos ir socialinės globos padalinys skirtas sunkią negalią turintiems asmenims. Šiame padalinyje apgyvendinti asmenys su sunkia negalia dėl protinio atsilikimo ar psichikos sutrikimo, kurie yra visiškai nesavarankiški, dėl negalios negali savimi pasirūpinti, todėl jiems reikalinga nuolatinė specialistų		

				<p>pagalba. Per 2023 m. socialinės globos įstaigos, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina ministerija, naujai pastatė ar įsigijo 15 objektų: 13 grupinio gyvenimo namų, 2 – specializuoti slaugos ir socialinės globos namai. Iš jų 2023 m. veiklą pradėjo 5 grupinio gyvenimo namai, kuriuose paslaugas gavo 48 asmenys bei socialinės globos namų specializuotas slaugos ir socialinės globos padalinys, kuriame paslaugas gavo 25 paslaugų gavėjai.</p> <p>2023 m. pabaigoje iš viso Lietuvoje veikė 53</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				grupinio gyvenimo namai, kuriuose gyveno 462 asmenys.		
50.	20 straipsnis Asmens mobilumas	Pritaikytų transporto priemonių, perduotų NVO valdyti panaudos pagrindais teikti pavežėjimo į reabilitacijos ir kitas įstaigas skaičius	NRD	72	-	-
51.		Pavežėjimo į reabilitacijos ir kitas įstaigas suteiktų paslaugų skaičius ir jo pokytis	NRD	Nuolatinių - 40077 Vieną kartą 18346	-	-
52.		Pavežėjimo į reabilitacijos ir kitas įstaigas paslaugas gavusių neįgaliųjų skaičius ir jo pokytis, išskiriant vienkartinės ir nuolatinės pavežėjimo paslaugas	NRD	Nuolatinių - 6405 Vieną kartą - 2265	-	-
53.		Neįgaliųjų, aprūpintų techninėmis pagalbos priemonėmis techninės pagalbos neįgaliesiems priemonėmis asmenų skaičius ir jo pokytis	SADM	33160 (TPP+ kompensacijos) unikalių asmenų. Lyginant su 2022 m. (39579 unikalūs asmenys) - 6418 unikalių asmenų mažiau.		

				<p>Išmokėta kompensacijų - 6948 vnt. Lyginant su 2022 m. (4120 vnt.) - 168,64 proc. daugiau.</p>		
54.		<p>Transporto išlaidų ir lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas gavusių neįgalųjų skaičius</p>	SADM	<p>29 625 asmenys gavo transporto išlaidų ir lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas iš jų: 28 929 asmenys gavo transporto išlaidų kompensacijas (lyginant su 2022 m., 3692 gavėjais sumažėjo).; 696 asmenys gavo lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijas (lyginant su 2022</p>		

				m. 53 gavėjais sumažėjo).		
55.		Pritaikytoms transporto priemonėms, skirtoms teikti pavežėjimo į reabilitacijos ir kitas įstaigas paslaugas, įsigyti skirtų lėšų dydis	NRD	0	-	-
56.		Lėšų, skirtų įsigyti techninės pagalbos priemonių neįgaliesiems, dydis ir pokytis	SADM	5123,94 (tūkst. Eur). Lyginant su 2022 metais - 1232,94 tūkst. daugiau.	-	
57.		Transporto išlaidų ir lengvųjų automobilių įsigijimo ir jų techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos neįgaliesiems poreikio patenkinimas	SADM	100 proc.		
58.		Žmonių su fizine ir regos negalia mobilumo ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo projektuose naudą gavusių asmenų skaičius ir jo pokytis	NRD	18	-	-
59.	21 straipsnis	Lietuvos televizijos titruotų ir verčiamų į gestų kalbą laidų	LRT	a. 2401 val. (Iš jų 581 val. originaliai	Papildomai informuojame, kad periodiškai atliekame	

	Saviraiškos laisvė ir laisvė reikšti nuomonę, galimybė gauti informaciją	transliacijos laikas (valandomis): a. titruotų; b. verčiamų į gestų kalbą; c. pritaikytų regos negalią turintiems asmenims.		parengtos 2023 metais) b. Su vertimu į gestų k. 687 val. (Iš jų 515 val. originaliai parengtos 2023 metais).	LRT interneto svetainės LRT.lt pritaikymo neįgaliesiems vertinimą ir atnaujinimą pagal Informacinės visuomenės plėtros komiteto prie Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos direktoriaus 2013 m. gegužės 23 d. įsakymu T-72 patvirtintas „Neįgaliesiems pritaikytų valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų interneto svetainių kūrimo, testavimo ir įvertinimo metodines rekomendacijas”.	
60.		Periodinių leidinių neįgaliesiems skaičius	NRD	8	-	
61.		Informacijos prieinamumo didinimo neįgaliesiems priemonių skaičius	NRD	Sukurtas IT įrankis interneto svetainių ir mobiliųjų programėlių prieinamumo stebėsenai - 1 ; Suorganizuoti 9 informacijos prieinamumo mokymai "Kaip parengti prieinamą	-	

				<p>informaciją kiekvienam?" 5-ių regionų centruose: Alytuje, Utenoje, Kaune, Šiauliuose ir Klaipėdoje, - kuriuose dalyvavo 60-ties savivaldybių ir jų įstaigų darbuotojai bei 4-iose šalies ministerijose, kuriose dalyvavo 14-kos ministerijų ir jų įstaigų darbuotojai. Mokymuose iš viso dalyvavo 4138 dalyviai. Sukurti 3 (trys) grafiškai animuoti informaciniai filmukai pagal temas: 1. Lengvai suprantama kalba, 2. Informacijos prieinamumas regos negalią turintiems asmenims ir 3.</p>	
--	--	--	--	---	--

				Informacijos prieinamumas klausos negalią turintiems asmenims. Taip pat atlikta šių filmukų sklaida socialiniuose tinkluose.		
62.		Suteiktų gestų kalbos vertėjų paslaugų skaičius	NRD / apskričių gestų kalbos vertėjų centrai	Suteiktų paslaugų skaičius 74 521 (iš jų 55 894 nuotoliniu būdu).	-	
63.		Gestų kalbos vertėjų paslaugas gavusių kurčiųjų skaičius	NRD / apskričių gestų kalbos vertėjų centrai	2116 unikaliesiems fiziniams asmenims, tame tarpe - 62 pabėgėliui iš Ukrainos.	-	
64.		Aklųjų ir silpnaregių bibliotekų lankytojų skaičius ir jo pokytis	Kultūros ministerija	Iš viso 203 654 lankytojai, iš jų: fizinių – 20 667 , virtualių – 182 987 . Palyginti su 2022 metais, fizinių lankytojų skaičius padidėjo 24 proc., virtualių – 3 proc.	Siekiant paskatinti leidinių lengvai suprantama kalba (angl. easy reading) leidybą šalyje, Lietuvos audiosensorinė biblioteka išleido pirmąją Lietuvoje grožinės literatūros knygą lengvai suprantama kalba – Alvydo Šlepiko romaną „Mano vardas yra Marytė“. Spausdinta knyga prieinama visose	Kultūros ministerija, vadovaudamasi Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28. d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos

					<p>šalies viešosiose bibliotekose, o knyga garsiniu ir ePUB formatu – Elektroninių leidinių valdymo informacinėje sistemoje ELVIS.</p>	<p>strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 87 punktu ir įgyvendinama 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. ĮV-274 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-01 (PP) „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ aprašo patvirtinimo“ patvirtino pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-01 (PP) „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ aprašą, o 2022 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. JV-428 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01- 03 „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ aprašo ir projektų finansavimo sąlygų aprašų patvirtinimo” – pažangos priemonę Nr. 08-001-04-01-03 (PP) „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“.</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Igyvendinama 2021–2030 m. Kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonė Nr. 08-001-04-01-01 (PP) „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ veiklos projektą „Kultūra be kliūčių – kalbančios knygos“, kurios pagrindinis tikslas - užtikrinti individualius poreikius atitinkančio kultūros turinio prieinamumą žmonėms, gyvenantiems socialinėje, informacinėje ir skaitmeninėje atskirtyje. Projektu siekiama įgalinti žmones, kurie dėl</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>įvairių sveikatos sutrikimų negali skaityti įprasto spausdinto teksto, naudotis prieinamų formatų informacijos ištekiais (tarp jų, ir garso formato informacija). 2023 metais pradėjo veikti specialiai šiam projektui paleistas telefono numeris, kuriuo sudaryta galimybė gyventojams išsikviesti mobiliųjų mokymų autobusiuką į savo gyvenvietę. Per 2023 metus buvo aplankyti 159 miesteliai ir kaimo vietovės, organizuoti 175 ELVIS mokymai, kuriuose apmokyti 3054 senjorai, 199 senjorai – virtualiu būdu. Projekto rezultatai buvo pristatyti</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>Tarptautinės bibliotekų asociacijų ir institucijų federacijos pasauliniame kongrese (IFLA WLIC). Pagal veiklą „Muziejų prieinamumui asmenims su negalia užtikrinti pilotiniai projektai“ 2023 m. įgyvendinti 3 projektai: Lietuvos jūrų muziejaus projektas „Akvariumo ekspozicijos prieinamumo asmenims su negalia didinimas „DRAUGIŠKI POJŪČIAMS“, Lietuvos etnografijos muziejaus projektas „Paslaugų teikimo metodikos asmenims su negalia sukūrimas</p>
--	--	--	--	--	--	---

						<p>ir taikymas muziejuje“ ir Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus projektas „Muziejus kiek(vienam)“, kurių metu buvo įdiegti sprendiniai ir (arba) sukurtos paslaugos, skirti užtikrinti muziejų fizinės ir informacinės (turinio) infrastruktūros prieinamumą asmenims su negalia. Kultūros ministerijos užsakymu 2022-2023 m. atliktas tyrimas „Muziejai žmogaus gerovei“ buvo inicijuotas siekiant įvertinti, kaip Lietuvos muziejai ir jų vykdoma veikla prisideda prie visuomenės psichosocialinės ir</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>dvasinės gerovės kūrimo, į ją žvelgiant per kultūros prieinamumo visiems prizmę bei parengti rekomendacijas Lietuvos muziejų prieinamumo žmonėms su negalia didinimui (https://www.kulturostytirimai.lt/visos-temos/kulturos-politika/muziejai-zmogaus-gerovei/). Tyrimo metu parengtos rekomendacijos dėl Lietuvos muziejų paslaugų, skirtų žmonėms su negalia, sistemos kūrimo, tobulinimo ir plėtros galimybių. 2023 m. Centrinė projektų valdymo agentūra patvirtino pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01- 03</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>„Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ projektą „ELVIS – pritaikytų medijų platforma (prieigos prie įtraukaus kultūros turinio individualių poreikių turintiems vartotojams plėtra)“. Projektu siekiama Lietuvoje sukurti įtraukios leidybos sistemą, užtikrinančią asmenims, negalintiems skaityti įprasto spausdinto teksto, geresnę prieigą prie kultūros turinio, modernizuojamoje ELVIS sistemoje diegiant šiuolaikinėmis technologijomis grįstus sprendimus, kurie leis efektyvinti pritaikyto formato</p>
--	--	--	--	--	--	--

						leidinių rengimo procesus. Projektas įgyvendinamas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ lėšomis. Finansavimo suma – 3 666 996 Eur.
65.	22 straipsnis Privataus gyvenimo neliečiamumas	Neįgaliųjų, nukentėjusių nuo nusikaltimų asmens privataus gyvenimo neliečiamumui, skaičius	Informatikos ir ryšių departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos	3		-
66.		Skundų dėl neįgalios asmens duomenų neteisėto viešinimo skaičius	Valstybinės duomenų apsaugos inspekcija	-		
67.		Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstaigoje gautų skundų dėl privatumo pažeidimų socialinės globos namuose skaičius	Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriaus įstaiga	-		
68.	23 straipsnis Būsto ir šeimos neliečiamumas	Neįgalių vaikų, gaunančių socialinės globos paslaugas globos namuose, kurių savininko teises	VTAJT prie SADM	VTAJT informavo, kad dėl techninių priežasčių neturi galimybės	-	-

		įgyvendina SADM skaičius		pateikti prašomos informacijos		
69.		Neįgalių vaikų, kuriems nustatyta globa (rūpyba) giminaičių šeimoje, kitų fizinių asmenų šeimoje, šeimynoje ar globos institucijoje, skaičius	VTAJT prie SADM	392 globojamiems (rūpinamiems) vaikams nustatytas neįgalumas: 192 vaikai – institucijose; 170 vaikų - šeimose*; 22 vaikai - šeimynose, 8 vaikai – globos centre.		-
		Kompleksiškai suteiktų paslaugų šeimoms su neįgaliais nariais skaičius	SADM	15 621 unikalių asmenų	Rekomendacijos Nr. 44 įgyvendinimas: Komitetas reiškia didelį susirūpinimą dėl to, kad neįgaliesiems, ypač neturintiesiems teisinio veiksnio, gali būti nesuteikta teisė į santuoką, teisė sukurti šeimą, įsivaikinti ir auginti vaikus. Komitetas ragina valstybę, Konvencijos šalį, panaikinti nuostatas, kuriomis apribojamos šios teisės, ir suteikti tinkamos pagalbos paslaugas, siekiant	

					<p>užtikrinti šeimų, kuriose yra neįgalių tėvų ir (arba) neįgalių vaikų, teisę į šeimą ir namus.</p> <p>Teisingumo ministerija, vykdydama Aštuonioliktosios LRV programos nuostatų įgyvendinimo plane, patvirtintame LRV 2021 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 155, numatytą 3.2.3 veiksmą „Užtikrinus pagalbą teikimą neįgaliesiems, siekiant įgyvendinti Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, organizuoti viešąsias konsultacijas su visuomene dėl galimai veiksmingiausių priemonių, siekiant atsisakyti visiško neveiksmo instituto, parengti CK ir kitų susijusių teisės aktų pakeitimų projektus“ 2023 m. balandžio – gegužės mėn. organizavo nurodytas viešąsias konsultacijas. Jų metu diskutuota, kokios teisinės priemonės būtų</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>veiksmingiausios užtikrinant asmenims, turintiems psichikos ar elgesio sutrikimų, visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis. Aptartos asmenų su negalia veiksnio apribojimo alternatyvos, galimi teisinio reguliavimo pokyčiai, kurie leistų mažinti teisinį poreikį kreiptis į teismą dėl asmenų veiksnio ribojimo, tikslinėms grupėms kylančios problemos dėl šioje srityje galiojančio teisinio reguliavimo, svarstyta apie galimą naują globos modelį. TM vertina viešųjų konsultacijų metu aptartus aspektus ir pateiktus pasiūlymus dėl veiksmingiausių priemonių ir reikalingų teisinio reguliavimo pokyčių.</p> <p>2020 – 2023 m. pagalbos priimant sprendimus</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>paslauga suteikta 510 darbingo amžiaus asmenų su intelekto ir (arba) psichosocialine negalia. Ją gavo asmenys, kurių teisinis veiksnumas apribotas, ir, preventyviai, asmenys, kuriems teisinis veiksnumas neapribotas. 2 moterims buvo atstatytas teisinis veiksnumas.</p> <p>Nuo 2024 m. planuojama įgyvendinti pagalbos priimančius sprendimus paslaugų plėtrą visose šalies savivaldybėse. Šiomis paslaugomis siekiama užtikrinti psichikos ir (ar) intelekto negalią turinčių asmenų teisinį veiksnumą bei vykdyti teisinio veiksnumo apribojimo prevenciją. Planuojama, kad pagalbos priimančius sprendimus specialistai turėtų būti institucionalizuoti ir veikti kaip pagalbos mechanizmas negalią turintiems asmenims</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>atstovauti savo teises ir interesus bendraujant su įvairiomis institucijomis: bankais, notarais, teisėjais, įvairias viešąsias paslaugas teikiančiomis organizacijomis. Vertinant tai, kad veiksnio apribojimas yra pasekmė laiku nesuteiktų paslaugų ar neatstovautų asmens teisių, prie asmens veiksnio užtikrinimo prisidės ir negalios nustatymo reforma, informacinio prieinamumo plėtra, atvejo vadybos paslaugų diegimas savivaldybėse. 2023 m. pabaigoje priimti Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo pakeitimai, kuriais nuo 2024 m. liepos 1 d. įvestas naujas „nuolatinio globotojo“ institutas - tai fizinis asmuo, pagal tarpusavio bendradarbiavimo ir paslaugų teikimo sutartį,</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>sudarytą su globos centru, prižiūrintis likusį be tėvų globos vaiką, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra arba turi būti nustatyta nuolatinė globa (rūpyba), su kuriuo nesusijęs giminystės ryšiais ir kuris atitinka bent vieną iš šių požymių: turi nesėkmingos laikinosios priežiūros, globos (rūpybos) arba įvaikinimo patirties (globėjo nušalinimas, atleidimas, tėvų valdžios ribojimas įtėviams); turi sunkiai išgydomų ir (ar) nepagydomų raidos ir (ar) psichikos sutrikimų, negalių; piktnaudžiauja psichotropinėmis medžiagomis arba turi priklausomybių; turi funkcionavimo sunkumų (neadaptyvus elgesys, socialinis nusišalinimas, prisitaikymo mokykloje sunkumai ir mokyklos nelankymas, polinkis į savižudybę ir pan.); yra vyresnis kaip 10 metų;</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>kartu su juo yra nepilnametis tėvas (motina); kartu su juo yra 2 ir daugiau jo broliai (seserys). Šia nauja profesionalios globos (rūpybos) forma, siekiama mažinti aukščiau nurodytus požymius turinčių vaikų globos (rūpybos) nustatymų skaičių vaikų globos institucijose. Kartu su šio instituto atsiradimu per 2023 m. buvo iš esmės atnaujinta ir 2024 m. birželį patvirtinta Valstybės vaiko teisių apsaugos ir į vaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos direktoriaus tvirtinama Globėjų ir įtėvių rengimo programa, skirta parengti asmenis ketinančius globoti (rūpinti), įvaikinti ar prižiūrėti vaikus. Šioje programoje sustiprinta ir praplėsta turinio prasme užsiėmimų dalis skirta aptarti vaikų, turinčių</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>raidos sunkumų, poreikių atliepimą ir pagalbos jiems organizavimą. Šioje užsiėmimų dalyje, išsamiau nei anksčiau, daugiau dėmesio skiriama aptarti ir asmenims ketinantiems rūpinti vaiku padėti suprasti, bendrąsias sąvokos, t. y., kas yra liga, sutrikimas, negalia, kaip tai atskirti, kokios yra negalių rūšys pagal sutrikimo pobūdį, apie vaikų raidos sutrikimus: protinį atsilikimą: priežastis ir požymius, pagalbos galimybes vaikams, turintiems protinį atsilikimą, autizmą, cerebrinį paralyžių, pagalbos galimybes jiems.</p> <p>2023 m. birželio 15 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybė patvirtino naują Statistinių rodiklių apie vaikus sąrašo redakciją (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 8 d. nutarimas Nr. 695 „Dėl</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>statistinių rodiklių apie vaikus sąrašo patvirtinimo“), kuris išdėstytas nauja redakcija ir papildytas rodikliais, kurie svarbūs vaiko teisių įgyvendinimo ir apsaugos stebėsenai šalyje. Didžioji dalis minėtame sąraše numatytų rodiklių yra papildyti parametru „vaikų su negalia skaičius“, kas įpareigojo nutarime nurodytas įstaigas rinkti ir kaupti tokius duomenis bei sudaro galimybę esant poreikiui juos analizuoti, vertinant šių vaikų geriausių interesų užtikrinimą, bendrą situaciją ir vadovautis priimant su negalia turinčių vaikų teisių užtikrinimu susijusius sprendimus.</p>	
70.		Vaikų, atskirtų nuo tėvų dėl tėvų neįgalumo, skaičius	VTAJT prie SADM	Duomenys nerenkami.		-
71.	24 straipsnis Švietimas	Neįgaliųjų dalyvavimo ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo	Švietimo, mokslo ir	Ikimokyklinio ugdymo įstaigos – 1,73 %; Bendrojo	Siekiant įgyvendinti Komiteto rekomendacijas pagal	Laikotarpiu 2023–2029 m. yra numatytas mokyklų

		<p>ugdymo (bendrosios paskirties), profesinių ir aukštojo mokslo mokyklose įtraukioju būdu dalis (%)</p> <p>Neįgaliųjų, dalyvaujančių švietimo sistemoje įtraukioju būdu, dalis (%)</p>	<p>sporto ministerija</p>	<p>ugdymo mokyklos – 2,53 %;</p> <p>Profesinio mokymo įstaigos – 3,51 %;</p> <p>Kolegijos – 0,36 %;</p> <p>Universitetai – 0,30 % Iš viso – 2,07 %</p> <p>(Pastaba: dalis skaičiuojama nuo bendro vaikų / mokinių / studentų skaičiaus pakopoje)</p>	<p>Konvencijos 24 straipsnį, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. V-241 „Dėl 2021–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukijį švietimą“ aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos švietimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 12-003-03-02-01 „Įgyvendinti įtraukijį švietimą“ aprašas (toliau – pažangos priemonė). Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. spalio 6 d. įsakymu Nr. V-1597 „Dėl Regioninių specialiojo ugdymo</p>	<p>pastatų (infrastruktūros) pritaikymas per regionines priemones „Plėtoti įvairialypį švietimą vykdant visos dienos mokyklų veiklą“ (visos dienos mokyklos erdvių sukūrimas ir pritaikymas įvairių poreikių mokiniams (įskaitant ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems) ir „Infrastruktūros pritaikymas neįgaliesiems efektyviai veikiančiose mokyklose“. Pažangos priemonėje 24 straipsnio nuostatos įtraukiamos per koordinuotai teikiamų paslaugų plėtrą savivaldybėse,</p>
--	--	---	---------------------------	--	---	---

					<p>centrų kūrimo ir jų veiklos aprašo patvirtinimo“ atrinkti 9 regioniniai specialiojo ugdymo centrai, kurie nuo 2023 m. rugsėjo pradėjo savo veiklą teikdami metodines konsultacijas jiems priskirto regiono bendrojo ugdymo mokykloms dėl ugdymo organizavimo ir ugdymo aplinkų pritaikymo specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams. 2023 m. sausio 1 d. įsteigtas ir pradėjo savo veiklą Lietuvos įtraukties švietime centras, nacionalinė ekspertinė institucija, teikianti metodinę pagalbą ugdymo ir švietimo pagalbos dalyviams gerinant įvairių ugdymosi poreikių turinčių vaikų įtraukimą į ugdymą. Pažangos priemonės tikslas yra iki 2030 metų kiekvienoje Lietuvos savivaldybėje sudaryti</p>	<p>mokiniams patiriantiems atskirtį teikiamų visos dienos mokyklos paslaugų plėtrą savivaldybėse, švietimo sistemos darbuotojų kompetencijos ir kvalifikacijos tobulinimą, ugdymo ir vertinimo metodikų kūrimą bei pritaikymą, specialiojo ugdymo ir techninės pagalbos priemonių ugdymui įsigijimą ir kt.</p>
--	--	--	--	--	---	--

					sąlygas visiems mokiniams gauti veiksmingą švietimo pagalbą ir užtikrinti didesnės vaikų, 2 turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP), dalies ugdymą bendrojo ugdymo mokyklose įtraukiuoju būdu bei gauti kokybiškas švietimo pagalbos paslaugas.	
72.		Ikimokyklinio ugdymo įstaigų turinčių pagal poreikius pritaikytą aplinką neįgaliesiems skaičius ir dalis (%).	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Iš dalies pritaikyta 690, 99,14 % ; Visiškai nepritaikyta 6, 0,86 % (Pastaba: skaičiuojami tik baziniai padaliniai).		
73.		Bendrojo ugdymo (įskaitant specialiąsias), mokyklų, turinčių pagal poreikius pritaikytą aplinką neįgaliesiems skaičius ir dalis (%).	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Iš dalies pritaikyta 892, 98,13 % ; Visiškai nepritaikyta 5, 0,55 % ; Visiškai pritaikyta 12, 1,32 % (Pastaba: skaičiuojami tik baziniai padaliniai).		
74.		Profesinių ir aukštųjų mokyklų, turinčių pagal	Švietimo, mokslo ir	Iš dalies pritaikyta 49, 98 % ;		

		poreikius pritaikytą aplinką neįgaliesiems skaičius ir dalis (%).	sporto ministerija	Visiškai nepritaikyta 1, 2 % (Pastaba: duomenys tik apie profesinio mokymo įstaigas, skaičiuojami tik baziniai padaliniai)		
75.		Mokinių turinčių specialiųjų ugdymo poreikių (toliau – SUP) (dėl negalios) lankančių neformaliojo ugdymo programas, būrelius skaičius ir dalis (%)	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Dalyvauja neformaliojo vaikų švietimo programose arba lanko būrelius bendrojo ugdymo mokyklose – 5646, 58,15 % ; Lanko būrelius – 4155, 42,79 % ; Lanko formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas – 555, 5,72 % ; Lanko kitas neformaliojo vaikų švietimo programas – 2682, 27,62 % ; Lanko formalųjį švietimą papildančio		

				ugdymo arba kitas neformaliojo vaikų švietimo programas - 3022, 31,12 % .		
76.		Vaikų turinčių SUP (dėl negalios), vežamų (iš namų į mokyklą / iš mokyklos į namus), skaičius ir dalis (%)	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Į mokyklą vežiamųjų SUP mokinių skaičius – 13648 ; dalis nuo visų bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus – 3,85 % .		
77.		Vaikų turinčių SUP (dėl negalios), kuriems yra skirtas mokymasis namuose skaičius ir dalis (%).	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Bendras IU ir BU mokinių skaičius 347, 2,98 % .		
78.		Švietimo pagalbos specialistui (pagal tipą) tenkantis bendrojo ugdymo mokyklose mokinių turinčių SUP (dėl negalios) skaičius	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Mokinių, tenkančių vienam psichologui: Gimnazija – 7,70 ; Pagrindinė mokykla – 32,36 ; Pradinė mokykla – 8,75 ; Progimnazija – 9,16 . Mokinių, tenkančių vienam specialiajam pedagogui:		

				<p>Gimnazija – 11,40; Pagrindinė mokykla – 29,60; Pradinė mokykla – 9,72; Progimnazija – 8,57. Mokinių, tenkančių vienam – surdo- / tiflopedagogui: Gimnazija – 221,42 Pagrindinė mokykla – 373,38; Pradinė mokykla – 525; Progimnazija – 865,5. Mokinių, tenkančių vienam logopedui: Gimnazija – 12,77; Pagrindinė mokykla – 29,60; Pradinė mokykla – 5,36; Progimnazija – 9,26.</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				Mokinių, tenkančių vienam socialiniam pedagogui: Gimnazija – 6,19 ; Pagrindinė mokykla – 23,91 ; Pradinė mokykla – 7,95 ; Progimnazija – 7,09 .		
79.		Socialinės reabilitacijos paslaugų akliems teikimo veiklose dalyvavusių neįgalųjų skaičius	NRD	18	-	-
80.		Gestų kalbos mokymų skaičius	NRD	1	-	-
81.		Gestų kalbos mokymuose dalyvavusių asmenų skaičius	NRD	153	-	-
82.		Mokinių, turinčių kalbos, klausos negalią, besimokančių BU, mokyklose, skaičius ir dalis (%)	Švietimo ir mokslo ministerija	Mokiniai, turintys kalbos ir klausos negalią – 7055 , dalis nuo visų bendrojo ugdymo mokinių skaičiaus – 1,99 % .		
83.		Aukštosiose mokyklose besimokančių neįgalųjų, gavusių	NRD	24	-	-

		finansinę paramą, skaičius				
84.		Neįgaliųjų profesinėse mokyklose skaičius	Švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Bendrojo ugdymo programose – 130 ; Pirminio profesinio mokymo programose – 1 283 ; Tęstinio profesinio mokymo programose – 74 . Iš viso 3,51 % nuo bendro profesinio mokymo mokinių skaičiaus		
	25 straipsnis Sveikata	Sveikatos priežiūros įstaigų specialistų, kėlusią kvalifikaciją darbui su neįgaliaisiais, skaičius ir jo pokytis	Sveikatos apsaugos ministerija	Mokymus, kuriuose aptariamos Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijos nuostatos sveikatos priežiūros srityje, Higienos institutas planuoja organizuoti šiais metais vykdydami projektą	Įgyvendinant Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 13 d. įsakymo Nr. V-44 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. spalio 3 d. įsakymą Nr. V-1124 „Dėl Vyresnio amžiaus žmonėms palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“	* Komentaras apie įtrauktį į PP (dėl savo apimties) įkeltas tarp 25 ir 26 straipsnio rodiklių

				<p>„Specialistų mokymas ir kvalifikacijos kėlimas“. Aktualią temą planuoja įtraukti į naujai rengiamą kvalifikacijos tobulinimo programą, skirtą savivaldybės visuomenės sveikatos biuro specialistams. Iki 2025 m. pabaigos planuojama apmokyti 800 specialistų, dirbančių savivaldybių VSB. Taip pat sveikatos priežiūros specialistų profesinės kvalifikacijos tobulinimui numatytas finansavimas iš 2021–2027 m. Europos Sąjungos fondų investicijų programos, įskaitant ir</p>	<p>patvirtintas Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašo (toliau – Aprašas) nuostatas, š. m. sausio pabaigoje Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – VASPVT) inicijavo darbinį posėdį su Nacionalinis visuomenės sveikatos centru (toliau – NVCS), po kurio protokole įtvirtino tokius susitarimus:</p> <p>a) NVSC inicijuos Lietuvos higienos normos HN 47:2011, patvirtintos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. V-737 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 47:2011 „Asmens sveikatos priežiūros įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“</p>	
--	--	--	--	---	---	--

				<p>sveikatos priežiūros specialistų tobulinimą neįgaliųjų klausimų tematika, pvz., mokymai, tobulinantys paslaugų teikimo autistams žinias ir įgūdžius (jog nebūtų taikoma bendroji nejautra), skirti gydytojams odontologams ir vaikų odontologams.</p>	<p>patvirtinimo“ (toliau – įsakymas), pakeitimą ją papildant minimaliais įstaigoms privalomais reikalavimais, susijusiais su paslaugų teikimu riboto judumo asmenims, ir jų vertinimu NVSC išduodant Leidimą – higienos pasą.</p> <p>b) VASPVT peržiūrės Asmens sveikatos priežiūros įstaigų licencijavimo taisykles ir įvertins galimybę licencijuojant įstaigas įvertinti asmens sveikatos priežiūros įstaigų pasirengimą teikti riboto judumo asmenims prieinamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas (taisykles rengiamos, derinami pokyčiai).</p>	
		<p>Sveikatos priežiūros įstaigų, iš jų – pritaikytų neįgaliesiems, skaičius</p>	<p>Sveikatos apsaugos ministerija</p>	<p>Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. sausio 13 d. įsakymu Nr. V-44 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. spalio 3 d. įsakymą Nr. V-</p>		

				<p>1124 „Dėl Vyresnio amžiaus žmonėms palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintas Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Šis aprašas aiškiai apibrėžia pagrindinius kriterijus asmens sveikatos priežiūros įstaigai, kad joje teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos būtų prieinamos visiems pacientams. Sveikatos</p>		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>apsaugos ministerija, siekdama užtikrinti sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą visiems pacientams, nediskriminuojant dėl judėjimo, regos ar klausos negalios bei vadovaudamasi Aprašo Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo anketos klausimais, parengė klausimyną asmens sveikatos priežiūros įstaigoms. Apklauso rezultatai:</p> <ul style="list-style-type: none">• Dalyvavo beveik 400 asmenys		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>sveikatos priežiūros įstaigų (ASPJ): iš jų 288 (72 proc.) ambulatorinės, 15 (4 proc.) stacionarinės bei kartu stacionarines ir ambulatorines paslaugas teikiančios 67 (17 proc.) ir kitos 27 (7 proc.);</p> <ul style="list-style-type: none">• Įvertinus horizontalų pacientų judėjimą patalpose, 378 (95 proc.) įstaigų užtikrina lankytojų zonose judėjimą neįgaliojo vėžimėliu bei vaikštynių naudotojams ir didžioji dalis įstaigų 348 (88 proc.) nurodo, kad patalpose esančios durys atitinka		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>minimalius reikalavimus;</p> <ul style="list-style-type: none">• Pagrindinis ASPJ įėjimas riboto judumo asmenims yra lengvai identifikuojamas ir prieinamas atitinkamai 361 (91 proc.) ir 352 (89 proc.) įstaigose. <p>Daugumoje ASPJ 321 (81 proc.) prie įėjimo įrengta nuožulna atitinkanti minimalius reikalavimus. Tačiau daugiau nei pusė įstaigų 259 (65 proc.) nurodo prie įėjimo į pastatą esančių laiptų tiek viršutinėje, tiek apatinėje aikštelėje bei visu laiptų pločių neįrengusios taktilines ir regimąjį</p>		
--	--	--	--	---	--	--

				<p>kontrastą turinčias struktūras.</p> <ul style="list-style-type: none">• Regos negalią turintys asmenys sensoriniais prietaisais paslaugų registracijai nepasinaudos 343 (86 proc.) įstaigose. Pastebėtina, kad paprastai įstaigos registraciją nurodo vykdančios telefonu ar per e-sveikatos portalą. Tik viena įstaiga turi švieslentę kurtiesiems, kurioje pateikiama informacija lietuvių gestų kalba.• 221 (84 proc.) vieno aukšto įstaigos nurodo užtikrinančios judėjimą tarp skirtingų lygių.		
--	--	--	--	--	--	--

				<p>Beveik pusė 124 (46 proc.) skirtinguose lygiuose išdėstytos įstaigos teigia, kad laiptai turi taktilinę struktūrą ir regimąjį kontrastą.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 268 (68 proc.) ASPJ tualetai pritaikyti žmonių su negalia poreikiams. 200 (50 proc.) įstaigų yra kiekviename aukšte pritaikytas tualetas. B tipo tualetą su šoniniu persėdimu iš vienos pusės turi 205 (52 proc.) įstaigų, o A tipo tualetą, su šoninio persėdimo galimybe iš abiejų pusių, turi 95 (24 proc.) įstaigų. 		
--	--	--	--	--	--	--

* Atsižvelgiant į Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių komiteto rekomendacijas, neįgaliųjų teisių užtikrinimas Lietuvoje, atspindi pagrindiniuose Lietuvos politiniuose ir strateginiuose veiklos dokumentuose, kuriais siekiama užtikrinti kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų, atliepančių neįgaliųjų poreikius, teikimą:

1. Valstybės pažangos strategija „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015 „Dėl Valstybės pažangos strategijos „Lietuvos pažangos strategija „Lietuva 2030“ patvirtinimo“;
2. 2021–2030 metų nacionalinis pažangos planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugsėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“;
3. 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“;
4. 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos patvirtinimo“;
5. 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“;
6. 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-01 „Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą“ aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-1082 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-01 „Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą“ aprašo patvirtinimo“;
7. 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-1255 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašo patvirtinimo“;
8. Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-001-02-10-03 (RE) „Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose“ finansavimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. gegužės 30 d. įsakymu Nr. V-627 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-001-02-10-03 (RE) „Gerinti kokybiškų visuomenės sveikatos paslaugų prieinamumą regionuose“ finansavimo gairių patvirtinimo“;

9. Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-02 (RE) „Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą“ finansavimo gairės, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-1145 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-02 (RE) „Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos Sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programa ir 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa skirtos Nacionalinio pažangos plano (toliau – NPP) 2-am strateginiam tikslui „Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį“ pasiekti suformuotiems 2.11, 2.12, 2.13 uždaviniams įgyvendinti. Šios Plėtros programos, taip pat netiesiogiai prisidės prie vieno iš NPP uždavinio įgyvendinimo, užtikrinančio neįgaliųjų teises: 2.2. Didinti neįgaliųjų ir jų šeimų, senyvo amžiaus žmonių bei kitų pažeidžiamų ir socialinėje atskirtyje esančių grupių gerovę. Aukščiau išvardintose Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos plėtros programose problemos, susijusias su neįgaliųjų teisių užtikrinimu, bei jų priežastis numatoma spręsti įgyvendinant plėtros programų pažangos priemonėse suplanuotas veiklas, užtikrinančias bazinių, orientuotų į gyventojų sveikatos poreikius ir integruotų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir kokybę visoms tikslinėms grupėms. Taip bus gerinamas specializuotos sveikatos priežiūros prieinamumas ir kokybė, atliepiant neįgaliųjų pacientų poreikius. Siekiant užtikrinti neįgaliųjų teises, NPP ir nacionalinėse plėtros programose, taikomas Lygių galimybių visiems horizontalusis principas. Lygių galimybių visiems horizontaliojo principo taikymas užtikrina, kad visiems asmenims, nepaisant jų lyties, tautybės, rasinės ar etninės kilmės, pilietybės, kalbos, religijos, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, negalios, sveikatos būklės, socialinės padėties, amžiaus, seksualinės orientacijos ar kitų bruožų, bus užtikrintos vienodos teisės ir galimybės naudotis sveikatos priežiūros paslaugomis, infrastruktūra, transportu ir kitomis priemonėmis, dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Įgyvendinant NPP pažangos uždavinius ir rengiant nacionalines plėtros programas, atsižvelgta į neįgaliųjų, moterų ir vyrų, skirtingų amžiaus grupių, tautinių mažumų ir kitų galinčių patirti diskriminaciją grupių poreikius ir plėtros programų pažangos priemonėse numatyti lygių galimybių principą įgyvendinančios priemonės, veiklos bei rodikliai.

1. Ilgalaikės priežiūros paslaugų diegimas

Ši veikla suplanuota 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“ ir regioninėje pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-02 (RE) „Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2023 m. lapkričio 6 d. įsakymu Nr. V-1145 „Dėl Regioninės pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-02 (RE) „Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą“ finansavimo gairių patvirtinimo“.

Diegiant ilgalaikės priežiūros paslaugas (toliau - IPP) siekiama padidinti IPP prieinamumą, jų apimtį ir kokybę bei įgyvendinti visišką sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų sektoriaus integraciją teikiant paslaugas neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims. Kuriamas naujas kompleksinis IPP organizavimo ir teikimo modelis, kuris apims ambulatorinę ir stacionarinę (slaugos ir socialinės globos) grandis visose savivaldybėse. Numatyta priimti IPP įstatymą, poįstatyminius teisės aktus, reglamentuojančius bendrą socialinių ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, teikimo ir finansavimo modelį. Sveikatos priežiūros srityje IPP apima ambulatorines slaugos paslaugas paciento namuose, palaikomojo gydymo ir slaugos paslaugas stacionare ir paliatyviosios pagalbos paslaugas paciento namuose, dienos

stacionare ir stacionare. Siekiant patenkinti IPP poreikį, numatyta sudaryti integralių slaugos ir socialinių paslaugų teikimo Lietuvoje teisinės prielaidas, sukurti reikalingą infrastruktūrą, paruošti specialistus šioms paslaugoms teikti. Bus steigiami dienos centrai (10 specializuotų paliatyvios pagalbos dienos priežiūros centrų, skirtų integruotoms IPP teikti) ir mobilios komandos (90 mobilių komandų, teikiančių ambulatorines IPP gyventojų namuose) bei jie bus aprūpinti reikalinga įranga ir transporto priemonėmis. ASPĮ infrastruktūra bus plėtojama ar modernizuojama pagal universalaus dizaino principą, įtvirtintą Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje, užtikrinant kokybiškų paslaugų tolygų pasiekiamumą visoje šalyje. Asmens sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūra įrengiama ir modernizuojama vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ nuostatomis taikomomis ne tik statant, bet ir rekonstruojant, atliekant pastato atnaujinimo (modernizavimo), kapitalinio remonto, paprastojo remonto darbus.

2. Pacientų pavėžėjimo paslaugos modelio diegimas

Pacientų pavėžėjimo paslaugos modelio sukūrimas ir išbandymas suplanuotas 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“. Pacientų pavėžėjimo paslaugos modelio diegimas yra svarbus įgyvendinant asmens sveikatos priežiūros tinklo pertvarką. Šiuo modeliu siekiama užtikrinti, reikalingų kokybiškų ir saugių asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą pacientams Lietuvoje, kurie dėl savo sveikatos būklės ar dėl socialinių-ekonominių priežasčių negali naudotis individualiu ir (ar) viešuoju transportu, nepriklausomai nuo jų gyvenamosios vietos, tais atvejais, kai vykimo į asmens sveikatos priežiūros įstaigą tikslas nėra skubioji medicinos pagalba. Numatyta parengti ir priimti pavėžėjimo paslaugų organizavimą ir teikimą reglamentuojančius teisės aktus. Diegiant šį modelį įvertintas jo praktinis įgyvendinimas ir tobulintini pavėžėjimo modelio elementai. Po bandomojo laikotarpio bus užtikrintas ir gerinamas specializuotų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas pacientams, mažinami paslaugų prieinamumo netolygumai tarp skirtingų pacientų grupių, sudarytos lygios galimybės naudotis specializuotomis asmens sveikatos priežiūros paslaugomis. Nuo 2024 m. liepos 1 d. pavėžėjimo paslauga pradėta teikti visose Lietuvos savivaldybėse.

3. Sveikatos priežiūros įstaigų tinklo pertvarka ir bazinių sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimas

Veiklos, susijusios su Sveikatos priežiūros įstaigų tinklo pertvarka ir bazinių sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimu, numatytos: 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“; 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo

didinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“.

Pertvarkant sveikatos priežiūros įstaigų tinklą numatyta plėtoti šiuolaikiškus, integruotus ir į bendruomenę orientuotus savivaldybių sveikatos centrus (toliau – SSC), teikiančius bazines asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas savivaldybių gyventojams. SSC bus užtikrinamas bazinis asmens sveikatos priežiūros paslaugų paketas: ambulatorinės paslaugos, skubiosios medicinos pagalbos paslaugos, dienos stacionaro ir stacionarinės paslaugos bei ilgalaikė priežiūra. Siekiant užtikrinti kokybiškų ir gyventojų sveikatos poreikius atitinkančių bazinių sveikatos priežiūros paslaugų teikimą, numatyta išbandyti ir (ar) diegti integruotas sveikatos priežiūros paslaugas ir modelius: SSC modelio diegimas ir SSC sudėtyje teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų infrastruktūros modernizavimas; atvejo vadybos modelio diegimas SSC; odontologinių paslaugų teikimo neįgaliems asmenims modelio tobulinimas ir plėtra; klinikinį / paciento kelių rengimas ir diegimas praktikoje; dviem ir daugiau lėtinėmis neinfekcinėmis ligomis sergančių pacientų priežiūros modelių diegimas; farmacinės rūpybos paslaugos modelio kūrimas ir išbandymas.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigų infrastruktūra įrengiama ir modernizuojama vadovaujantis statybos techninio reglamento STR 2.03.01:2019 „Statinių prieinamumas“ nuostatomis taikomomis ne tik statant, bet ir rekonstruojant, atliekant pastato atnaujinimo (modernizavimo), kapitalinio remonto, paprastojo remonto darbus. Siekiant atliepti neįgaliųjų poreikius, sveikatos priežiūros įstaigų aplinkoje, pacientams turintiems fizinę ir kt. negalią, įrengiami liftai, patogios prievažos, specializuotos apžiūrų kėdės ir kita įranga, leidžianti jiems netrukdomai judėti sveikatos priežiūros įstaigos viduje ar išorėje – šalia įstaigos.

4. Šeimos gydytojo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimas

Plėtojant SSC modelį prioritetas skiriamas šeimos gydytojo paslaugų kokybės ir prieinamumo gerinimui. Veiklos, susijusios su šeimos gydytojo institucijos stiprinimu, gerinant paslaugų kokybę ir prieinamumą, numatytos:

2022–2030 metų plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programos patvirtinimo“;

2022–2030 metų plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programos pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“.

Gerinant šeimos gydytojo paslaugų kokybę ir prieinamumą, didelis dėmesys bus skiriamas dienos paslaugų (dienos stacionaro, dienos chirurgijos, ambulatorinės chirurgijos) plėtrai. Paslaugų priimtinumą ir prieinamumą numatyta didinti įvairioms tikslinėms grupėms.

5. Ambulatorinių psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtra ir kokybės gerinimas

Numatyta plėtoti psichikos sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą, kokybę bei įvairovę. Veiklos, susijusios su psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtra ir kokybės gerinimu, numatytos:

2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“;

2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“;

2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos patvirtinimo“;

2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonėje Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksmų kontrolę ir vartojimo prevenciją“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-1255 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksmų kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašo patvirtinimo“.

Vykdamas psichikos sveikatos priežiūros paslaugų plėtrą, siekiama mažinti aktyviojo gydymo stacionariųjų paslaugų aprėptį bei plėtoti bendruomenines, specializuotas ambulatorines bei psichosocialinės reabilitacijos paslaugas. Numatyta padidinti psichikos sveikatos dienos stacionariųjų paslaugų aprėptį (planuojama įrengti 42 skyrius) ir išplėtoti psichosocialinės reabilitacijos paslaugų prieinamumą, įsteigti iki 14 mobiliųjų Inicijatyvios bendruomeninės priežiūros komandų ir įrengti infrastruktūrą (modernizuoti patalpas; įsigyti transporto priemonės), įsteigti ir/ar modernizuoti 5 specializuotus ambulatorinių paslaugų teikimo centrus vaikams ir paaugliams kiekviename šalies regione.

Planuojama įrengti ir/ar modernizuoti infrastruktūrą kompleksinėms stacionarinėms psichiatrijos paslaugoms teikti plečiant nemedikamentinių paslaugų teikimo galimybes ir sukuriant žmogaus teisių užtikrinimui palankią aplinką asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Tobulinant paslaugų teikimo reikalavimus, numatyta didinti paslaugų priimtinumą ir prieinamumą įvairioms tikslinėms grupėms. Siekiant gerinti mokslo ir praktikos įrodymais grįstų paslaugų diegimą, planuojama parengti klinikinės gaires (paciento kelius) psichikos sveikatos būklėms, lemiančioms didžiausią neįgalumo pakoreguotų gyvenimo metų dalį, išplėtoti ankstyvąjį psichikos ir elgesio sutrikimų atpažinimą ir nukreipimą pirminėje priežiūroje, įgyvendinti žmogaus teisių atitikties psichiatrijos paslaugose vertinimo ir metodinės

pagalbos modelį, kompleksiskai diegti atsigavimo (atsistatymo) požiūriu grįstas paslaugų teikimo metodikas, bei pritaikyti naudojimui Lietuvoje psichologinio vertinimo įrankius.

Plėtojant ambulatorines psichikos sveikatos priežiūros paslaugas ir gerinant teikiamų paslaugų kokybę, numatyta išbandyti ir (ar) diegti integruotus psichikos sveikatos paslaugų modelius: atvejo vadybos modelių išbandymas ir diegimas, siekiant didinti asmens psichikos sveikatos priežiūros tęstinumą; žmogaus teisių psichikos sveikatos srityje stiprinimas, diegiant į asmens atsigavimą (atsistatymą) orientuotų paslaugų paradigmą; psichologinio vertinimo įrankių adaptavimas; paciento kelių bei diagnostikos ir gydymo metodikų diegimas ir atnaujinimas; kompleksinių bendruomeninių paslaugų diegimas pacientams ir jų šeimos nariams savivaldybėse; ankstyvojo psichikos ir elgesio rizikos veiksnių ir sutrikimų atpažinimo bei intervencijos modelio įdiegimas; žmogaus teisių principų vertinimas ir metodinė pagalba įstaigoms;

6. Specialistų kvalifikacijos tobulinimas ir perkvalifikavimas

Plėtojant ilgalaikės priežiūros paslaugų (toliau – IPP) sistemą numatytos investicijos į IPP teikiančių specialistų kompetencijų tobulinimą. IPP specialistų kvalifikacijos tobulinimas numatytas 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 30 d. nutarimu Nr. 319 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos patvirtinimo“ ir 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonėje Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. gegužės 20 d. įsakymu Nr. V-988 „Dėl 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 11-002-02-11-01 „Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą“ aprašo patvirtinimo“.

Planuojama apmokyti 1 000 specialistų (200 dienos centruose dirbančio personalo ir 800 mobilios komandų narių). Taip pat planuojama apmokyti ambulatorines ir stacionarias slaugos paslaugas teikiančius specialistus (apie 6 000 asmenų), prioritetą teikiant dirbantiems su Alzheimerio liga, senatvine demencija sergančiais pacientais ir teikiant paliatyviąją pagalbą. Numatyta parengti ilgalaikės priežiūros specialistų mokymo, perkvalifikavimo ir kvalifikacijos tobulinimo veiksmų planą. Didelis dėmesys skiriamas dirbančių specialistų kompetencijų ir įgūdžių tobulinimui, tokiu būdu užtikrinant tolygesnį kokybiškų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą.

Taip pat 2024 m. IV ketv.–2025 m. IV ketv. planuojami savivaldybių visuomenės sveikatos biurų visuomenės sveikatos specialistų mokymai, įgyvendinant projektą „Specialistų mokymas ir kvalifikacijos kėlimas“. Šio projekto metu numatyta apmokyti 800 savivaldybių visuomenės sveikatos biurų specialistų pagal 16 val. programą „Darbas su specialiujų poreikių vaikais ir savirūpos organizavimas mokyklose“. Minėta veikla suplanuota:

2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programos patvirtinimo“;

2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonėje Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-1255 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašo patvirtinimo“;

2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonėje Nr.11-001-02-10-01 „Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-1082 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-01 „Gerinti grėsmių bei rizikos sveikatai veiksnių valdymą“ aprašo patvirtinimo“.

Bendradarbiaujant su PSO išversta PSO e-mokymų platforma „QualityRights e-training on mental health“ į lietuvių kalbą. E-mokymų platforma apima: rūpinimąsi savo psichikos sveikata; paramą draugams, šeimai ir kolegoms dėl jų psichikos sveikatos; kovą su stigma, diskriminacija, prievarta ir priverstinėmis priemonėmis teikiant psichikos sveikatos priežiūros paslaugas; veiksmus kuriais remiamas psichikos sveikatos priežiūros paslaugų pertvarkymas į atsigavimo paradigma grįstas, orientuotas į asmenį, žmogaus teisėmis grįstas paslaugas. E-mokymai skirti tiek visų grandžių sveikatos priežiūros specialistams, tiek patiems asmenims su negalia. Išvertus e-mokymų platformą, specialistai galės kelti kvalifikaciją žmogaus teisių klausimais jiems patogiu laiku. Ši veikla suplanuota:

2022–2030 m. plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 66 „Dėl 2022–2030 m. plėtos programos valdytojos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos patvirtinimo“;

2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonėje Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2022 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. V-1255 „Dėl 2022–2030 metų Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtos programos pažangos priemonės Nr.11-001-02-10-02 „Stiprinti gyventojų psichikos sveikatą bei plėtoti psichoaktyviųjų medžiagų ir kitų priklausomybę sukeliančių veiksnių kontrolę ir vartojimo prevenciją“ aprašo patvirtinimo“.

87.	26 straipsnis Gebėjimų ir funkcijų lavinimas ir rehabilitacija	Neįgaliųjų asociacijų veiklos rėmimo projektuose naudą savarankiško gyvenimo įgūdžių lavinimui skirtose veiklose	NRD	1 147 asmenys su negalia, iš jų 215 vaikų su negalia.	-	-
-----	---	--	-----	---	---	---

		gavusių neįgaliųjų skaičius ir jo pokytis				
88.		Žmonių su fizine ir regos negalia mobilumo ir savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo projektuose naudą gavusių asmenų skaičius ir jo pokytis	NRD	18 2022 m. – 22 asmenys.	-	-
89.		Pritaikytų transporto priemonių, perduotų NVO valdyti panaudos pagrindais teikti pavežėjimo paslaugas į reabilitacijos ir kitas įstaigas, skaičius	NRD	72	-	-
90.		Reabilitacijos ir kitose įstaigose suteiktų medicininės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems skaičius	Valstybinė ligonių kasa prie SAM	432 512 paslaugų / apmokamų lovadienių	Informuojame, kad medicininės reabilitacijos paslaugų skyrimo ir apmokėjimo tvarką reglamentuoja Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro (toliau – SAM) 2022 m. lapkričio 23 d. įsakymas Nr. V-1738 „Dėl Medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinių sanatorinio gydymo paslaugų skyrimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau –	-

					<p>Įsakymas Nr. V-1738) ir SAM</p> <p>2022 m. gruodžio 7 d. įsakymas Nr. V-1828 „Dėl Medicininės reabilitacijos ir antirecidyvinių sanatorinio gydymo paslaugų teikimo bendrųjų ir specialiųjų reikalavimų aprašų patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. V-1828). Įsakymu Nr. V-1738 patvirtintame apraše yra išskirtos palaikomosios medicinos reabilitacijos ir stacionarinės reabilitacijos kartotinio kurso paslaugos, teikiamos dėl apraše nurodytų ligų šioms pacientų grupėms:</p> <ul style="list-style-type: none">☒ asmenims iki 18 metų, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka nustatytas neįgalumas;☒ suaugusiems asmenims, kuriems teisės aktų numatyta tvarka nustatytas 0–40 proc. dalyvumo	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>lygis (iki 2024 m. suaugusiems asmenims nustatytas 0–40 proc. darbingumo lygis, bei asmenims, sulaukusiems senatvės pensijos amžiaus, nustatytas didelių arba vidutinių specialiųjų poreikių lygis).</p> <p>Nuo 2023 m. sausio 1 d. palaikomosios reabilitacijos paslaugomis gali pasinaudoti ir pensinio amžiaus žmonės, kuriems pripažintas vidutinis specialiųjų poreikių lygis. Iki 2023 metų tokios paslaugos buvo skiriamos tik pensinio amžiaus žmonėms, kuriems buvo nustatytas didelis specialiųjų poreikių lygis. Atitinkamai nuo 2024 m. palaikomosios reabilitacijos paslaugos gali būti skiriamos visiems suaugusiems asmenims,</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>kuriems nustatytas 0–40 proc. dalyvumo lygis. Tais atvejais, kai į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, teikiančią medicininės reabilitacijos paslaugas, pacientas atvyksta dėl palaikomosios medicininės reabilitacijos, pagal poreikį įstaiga priskiria pacientui asistentą (tos įstaigos darbuotoją), t. y. socialinį darbuotoją ar, jo nesant, slaugytojo padėjėją. Asistentas palaikomosios medicininės reabilitacijos metu padeda neįgaliam pacientui atlikti veiksmus, kurių dėl negalios jis negali atlikti savarankiškai. Visos kitos Įsakyme Nr. V-1738 ir Įsakyme Nr. V-1828 numatytos medicininės reabilitacijos paslaugos teikiamos visiems apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>Sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad asmenys, teisės aktų nustatyta tvarka pripažinti neįgaliaisiais, yra laikomi apdraustaisiais, draudžiamais valstybės lėšomis (išskyrus asmenis, kurie privalo mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas pagal šio įstatymo 17 straipsnį).</p> <p>Vadovaujantis Sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsniu, valstybės laiduojamai (nemokamai) asmens sveikatos priežiūros paslaugai priskiriama apdraustųjų privalomuoju sveikatos draudimu priežiūra. Valstybės laiduojama (nemokama) asmens sveikatos priežiūra Lietuvos nacionalinės sistemos įstaigose teikiama nemokamai, už</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>šios priežiūros paslaugas iš paciento negali būti reikalaujama papildomo mokesčio.</p> <p>VLK savo interneto svetainėje stengiasi pateikti kuo daugiau informacijos apie kompensuojamąsias asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kompensuojamuosius vaistus, medicinos pagalbos priemones ir ortopedijos technines priemones. Taip pat rūpinamasi, kad asmens sveikatos priežiūros įstaigos skelbtų informaciją apie jų teikiamas kompensuojamąsias asmens sveikatos priežiūros paslaugas gerai matomose vietose ir įstaigų interneto svetainėse, įstaigoms aprūpinamos lankstinukais, kuriuose pateikiama pacientams skirta informacija apie valstybės laiduojamas paslaugas.</p>	
--	--	--	--	--	--	--

91.		Valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų socialinės reabilitacijos projektams dydis ir jo pokytis	NRD	6125,53 tūkst. Eurų.		
92.		Socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems bendruomenėje gavusių neįgaliųjų skaičius	NRD	Pslauką gavo 10189 asmenys su negalia (iš jų 457 vaikai su negalia).	-	-
93.		Neįgaliųjų asociacijų veiklos rėmimo projektuose specialistų kvalifikacijos tobulinimo veiklose skaičius ir jo pokytis	NRD	Suorganizuoti 21 specialistų kvalifikacijos tobulinimo renginys, kuriuose dalyvavo 343 specialistai, iš jų 182 asmenys su negalia.	-	-
94.		Techninės pagalbos neįgaliesiems priemonėmis aprūpintų asmenų skaičius ir jo pokytis	SADM	33160 unikalių asmenų (TPP+ kompensacijos). Lyginant su 2022 m. (39579 unikalūs asmenys) - 6418 unikalių asmenų mažiau.	Sukurtos 4 mobilios komandos vykdančios veiklą visoje Lietuvos teritorijoje.	
95.		Lešų, skirtų įsigyti techninės pagalbos	SADM	5123,94 (tūkst. Eur). Lyginant su		

		priemonių neįgaliesiems, dydis ir pokytis		2022 metais - 1232,94 tūkst. daugiau.		
96.	27 straipsnis Darbas ir užimtumas	Darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičius (pagal netekto darbingumo procentus) ir jo pokytis	SADM	142 906 (lyginant su 2022 m. 3 809 asmenimis mažiau) 45-55 proc. – 57 099 (2022 m. – 58 235); 60-70 proc. – 64 701 (2022 m. – 66 725); 75-100 proc. – 21 097 (2022 m. – 21 746).		
97.		Dirbančių neįgaliųjų skaičius	SADM	43 903		
98.		Neįgaliųjų užimtumo darbo rinkoje lygis ir jo pokytis	SADM	30,7 proc. (lyginant su 2022 m., 0,2 proc. punkto daugiau)		
99.		Per metus Užimtumo tarnyboje įsiregistravusių neįgaliųjų skaičius	SADM	14 417		
100.		Aktyvios darbo rinkos politikos priemonėse dalyvavusių neįgaliųjų skaičius	SADM	8 287		
101.		Neįgaliųjų užimtumui remti skirtos lėšos aktyvios darbo rinkos	SADM	28 994 tūkst. Eur visos skirtos lėšos -panaudotos		

		politikos priemonėms įgyvendinti, eurai				
102.		Skundų dėl diskriminacijos darbe dėl negalios skaičius	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba, Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI)	Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba gavo 6 skundus. VDI: 1 skundą dėl galimos diskriminacijos negalios pagrindu dėl lengvatų ir garantijų asmenims su negalia dėl darbo sutarties. 21 paklausimas dėl darbo sąlygų iš jų: 17 - dėl lengvatų ir garantijų asmenims su negalia dėl darbo sutarties ir darbo bei poilsio laiko; 3 - dėl privalomų sveikatos patikrinimų; 1 - dėl darbuotojų su negalia saugos ir sveikatos garantijų. 2 reikalavimai	Klausimai dėl darbuotojų su negalia poreikių tenkinimo jų darbo vietose yra įtraukti į Bendrinį kontrolinį klausimyną bei kontrolinį klausimyną „Darbuotojų sauga ir sveikata“, pagal kuriuos VDI inspektoriai atlieka bendrinius planinius patikrinimus bei patikrinimus darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais. Tad šie klausimai yra tikrinami VDI patikrinimų, atliekamų pagal nurodytus kontrolinius klausimynus, metu. Darbuotojų su negalia garantijų klausimai kiekvienais metais yra įtraukiami į VDI organizuojamų konsultacinių renginių ir seminarų prioritetinių sričių sąrašą, ypač akcentuojant šių darbuotojų teises, numatytas Lietuvos	

				pašalinti pažeidimus R1 nurodyti 2 pažeidimai dėl asmenų su negalia sveikatos patikrinimų. 1 prašymas darbo ginčų komisijai išnagrinėti darbo ginčą dėl teisės, kuriame keliamas reikalavimas, susijęs su diskriminavimu dėl negalios.	Respublikos darbo kodekse.	
103.		Nusiųstų į profesinės rehabilitacijos programą neįgalųjų skaičius	SADM / Užimtumo tarnyba	339	Nuo 2023 m. įsigaliojo paramos žmonių su negalia užimtumui teisinio reguliavimo pokyčiai, kurių esminis siekis – didinti asmenų su negalia užimtumą atviroje darbo rinkoje bei užtikrinti, kad taikomos paramos priemonės būtų lanksčios ir atlieptų individualius asmenų su negalia poreikius.	
104.		Neįgalųjų, dalyvavusių paramos mokymuisi priemonėse, skaičius	SADM / Užimtumo tarnyba	680		
105.		Nusiųstų į įdarbinimo subsidijuojant priemonę neįgalųjų skaičius	SADM/ Užimtumo tarnyba	6 059		
106.		Nusiųstų į darbo įgūdžių įgijimo rėmimo priemonę neįgalųjų skaičius	SADM / Užimtumo tarnyba	Priemonė nebetaikoma nuo 2023 m. sausio 1 d.		
107.		Per metus įdarbintų neįgalųjų dalis, nuo visų per šį laikotarpį	SADM / Užimtumo tarnyba	38,9 proc.		Atsisakyta socialinių žmonių, jose sukurtų segreguotų darbo vietų

		teritorinėse darbo biržose įsiregistravusių neįgaliųjų, procentais			<p>rėmimo ir nustatyta, kad valstybės parama ir paslaugos nukreiptos keliauti paskui žmogų, nepriklausomai nuo įmonės statuso. Visos reikiamos paslaugos ir priemonės (darbo vietos pritaikymas, subsidija darbo asistento išlaidoms, įdarbinimas subsidijuojant aktyvios darbo rinkos politikos priemonių kompleksinis taikymas ir kt.), asmenims su negalia reglamentuotos Užimtumo įstatyme, tokiu būdu sukuriant asmenims su negalia vienodas sąlygas dirbti atviroje darbo rinkoje.</p> <p>Parengtas ir nuo 2024 m. II pusmečio bus taikomas naujas profesinės reabilitacijos modelis, kuris sudarys sąlygas asmenims su negalia gauti individualius asmens poreikius atitinkančias profesinės</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>reabilitacijos paslaugas: pasitelkus apmokėjimo už mokymo paslaugas kuponų sistemą, paprasčiau ir lanksčiau rinktis mokymo paslaugų teikėjus ir profesinio mokymo ar neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas ir įgyti paklausią darbo rinkoje kvalifikaciją ar kompetenciją (-as). Taip pat numatyta galimybė gauti palydėjimo mokymosi metu paslaugas. Atkūrus darbo įgūdžius tvariai įsidarbinti padės nauja profesinės reabilitacijos paslauga – darbo funkcijų pritaikymas konkrečioje darbo vietoje.</p>	
108.		NRD finansuojamuose projektuose dirbančių neįgalųjų skaičius	NRD	100 organizacijų dirba 51 negalią turintis (2020 m.)		
109.		NRD finansuojamuose projektuose dirbančių neįgalųjų dalis iš visų dirbančiųjų projektuose	NRD	Iš apklaustų 100 NVO, dirba 94 (2022 m.)		
110.		Socialinių įmonių skaičius	SADM	Nuo 2023 m. sausio 1 d.		

				Lietuvos Respublikos socialinių įmonių įstatymas nebegalioja, nėra įmonių, turinčių socialinių įmonių statusą.		
111.		Socialinėse įmonėse dirbančių neįgaliųjų skaičius (pagal nustatytą darbingumo, neįgalumo ar specialiųjų poreikių lygį)	SADM	Nuo 2023 m. sausio 1 d. (neaktualu)		
112.		Socialinėse įmonėse dirbančių neįgaliųjų dalis, nuo visų socialinėse įmonėse įdarbinamų asmenų tikslinių grupių, procentais	SADM	Nuo 2023 m. sausio 1 d. (neaktualu)		
113.		Lėšos, skirtos socialinėms įmonėms remti, tūkst. Eurų	SADM	Nuo 2023 m. sausio 1 d. (neaktualu)		
114.		Per metus į įsteigtas (pritaikytas) darbo vietas, įdarbintų neįgaliųjų skaičius	SADM / Užimtumo tarnyba	117		
115.	28 straipsnis	Socialinės apsaugos išmokos negalios atveju (socialinės apsaugos išmokos ir paslaugos)	Lietuvos statistikos departamento duomenys	https://osp.stat.gov.lt		

	Pakankamas gyvenimo lygis ir socialinė apsauga	https://osp.stat.gov.lt		795,4 mln. EUR (2021 m.)		
116.		Techninės pagalbos priemonių poreikio patenkinimo procentas nuo visų besikreipiančių asmenų skaičiaus	SADM	87,79 %.	Siekiant didinti šalies pagyvenusių asmenų, žmonių su negalia, šeimų, dirbančiųjų pajamas, 2023 metais Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendino eilę priemonių, kurios turi įtakos pajamų nelygybės ir skurdo mažėjimui. Lyginant 2022 m. sausio mėn. su 2023 m. sausio mėn., baziniai socialinių išmokų dydžiai didėjo sparčiai: valstybės remiamų pajamų dydis (VRP) didėjo 21,7 proc., šalpos pensijų bazė (ŠPB) – 22,7 proc., bazinės socialinės išmokos dydis ir tikslinių kompensacijų bazė didėjo po 16,7 procento. Tai turėjo teigiamą įtaką didinant socialinės paramos	
117.		Skirtų techninės pagalbos priemonių neįgaliesiems skaičius	SADM	49 316 vnt., išmokėta 6 948 Eur. kompensacijų už įsigytas techninės pagalbos priemones.		
118.		Netekto darbingumo pensijas gavusių neįgaliųjų skaičius	SADM	119,2 tūkst.		
119.		Slaugos išlaidų tikslines kompensacijas gavusių asmenų skaičius	SADM	32 948		
120.		Priežiūros išlaidų tikslines kompensacijas gavusių asmenų skaičius	SADM	66 117		
121.		Transporto išlaidų tikslines kompensacijas gavusių asmenų skaičius	SADM	28 929		

122.		Lengvojo automobilio įsigijimo išlaidų tikslines kompensacijas gavusių asmenų skaičius	SADM	696	sistemos išmokas, o taip pat ir mažiausias socialinio draudimo išmokas.	
123.		Skirtų (išnuomotų) socialinių būstų skaičius, iš jų – skirtų neįgaliesiems	SADM	868 iš jų 158 šeimoms, kuriose yra neįgaliųjų.	Siekiant mažinti skurdą ir nelygybę, 2023 m. gegužę pakeistas Lietuvos Respublikos	
124.		Paramą būstui išsinuomoti gavusių neįgaliųjų skaičius	SADM	166 šeimos (264 asmenys)	šalpos pensijų įstatymas, kuris numatė, kad asmenims, po 24 metų sukakties dienos netekusiems 75-100 proc. darbingumo, nuo 2023 m. liepos 1 d. vietoje iki šiol mokėtos vienodo dydžio šalpos pensijos (1 ŠPB dydžio) mokamos diferencijuoto dydžio šalpos neįgalumo pensijos, priklausomai nuo netekto darbingumo ir siekia nuo 1,17 ŠPB iki 2 ŠPB. Nuo 2023 m. liepos 1 d., pakeitus Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatymą, nustatytos didesnės išmokos mažas pajamas gaunantiems asmenims.	

					<p>Minimalios tėvystės, motinystės ir vaiko priežiūros išmokos nuo metų vidurio didėjo 92 eurai „į rankas“ - nuo 6 iki 8 bazinių socialinių išmokų. Įgyvendinant 2022 m. priimtą negalios nustatymo reformą, 2023 m. buvo priimti Lietuvos Respublikos socialinio draudimo pensijų įstatymo pakeitimai. Jiems įsigaliojus nuo 2024 m. sausio 1 d. sunkiausių negalią turintys senjorai, jeigu jiems bus nustatytas 70-100 proc. netektas dalyvumas, galės gauti didesnes socialinio draudimo senatvės pensijas asmenims su negalia. Nuo 2023 m. pradžios minimali mėnesinė alga (toliau – MMA) lyginant su 2022 m. padidėjo nuo 730 iki 840 eurų, t. y. 110 eurų arba 15 procentų. Į rankas gaunamas MMA</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>taip pat padidėjo 15,2 proc. ir siekė 633,2 eurus. Tam teigiamos įtakos turėjo ne tik MMA didėjimas, tačiau didėjantis neapmokestinamas pajamų dydis (NPD), kuris padidėjo nuo 540 eurų 2022 metais iki 625 eurų 2023 metais. Taip pat augo ir negalią turintiems asmenims taikomas NPD: asmenims, kuriems nustatytas 0–25 proc. darbingumo lygis, NPD didėjo 135 eurai ir sudarė 1005 eurus, o asmenims, kuriems nustatytas 30–55 proc. darbingumo lygis NPD didėjo 125 eurai ir sudarė 935 eurus. Tad dirbantiems už MMA negalią turintiems asmenims taikomas NPD viršija MMA dydį, ir tokį darbo užmokestį gaunantieji nemoka</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					gyventojų pajamų mokesčio. Siekiant mažinti visų pagyvenusių ir asmenų su negalia skurdą, kasmet indeksuojamos visos socialinio draudimo pensijos (tarp jų ir netekto darbingumo pensijos), kurios dažnai yra vienintelės šių asmenų gaunamos pajamos.	
125.		Būsto pritaikymo neįgaliesiems poreikio tenkinimo lygmuo	NRD	53,31 proc.	-	-
126.		Valstybės ir savivaldybių lėšomis neįgaliesiems pritaikytų būstų skaičius	NRD	Pritaikytų būstų skaičius – 692 vnt.	-	-
127.	29 straipsnis Dalyvavimas politiniame ir visuomenės gyvenime	Pritaikytų neįgaliesiems apylinkių dalis nuo visų balsavimo apylinkių skaičiaus	Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija	86,65 proc.	Konstitucijoje nesuteikiama teisė neįgaliesiems, kurie pripažinti teisiškai neveiksniais, balsuoti ir kandidatuoti rinkimuose.	-
128.		Neįgaliesiems pritaikytų balsavimo apylinkių skaičius	Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija	1642	Vyriausioji rinkimų komisija neturi įgaliojimų įstatymų leidybos srityje, Konstitucija gali būti pakeista tik įstatymo	

					<p>leidėjo arba piliečių referndume.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad Konstitucija neriboja asmenims, turintiems negalią, dalyvauti rinkimuose. Teisė balsuoti ir kandidatuoti ribojama tik asmenims, kurie teismo pripažinti neveiksniais.</p> <p>2. Trūksta patikimos statistinės informacijos apie neįgaliųjų, kurie buvo pašalinti iš rinkėjų registro dėl neįgalumo, skaičių.</p> <p>Vyriausioji rinkimų komisija nėra Neveiksnių ir ribotai veiksnų asmenų registro duomenų tvarkytoja, Registro valdytoja yra Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, tvarkytojas – Registrų centras, kurie valdo komisijos rekomendacijose minimą informaciją.</p> <p>Vyriausioji rinkimų komisija gauna tik informaciją apie asmens</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					<p>išbraukimo iš rinkėjų sąrašo faktą. Šios dienos duomenimis, iš rinkėjų sąrašo dėl teismo sprendimo pripažinti asmenį neveiksniu rinkimų srityje buvo išbraukti 5201 rinkėjas (0,22 proc. į rinkėjų sąrašą įrašytų rinkėjų).</p> <p>3. Dabartiniais rinkimų įstatymais neleidžiama visiems neįgaliesiems nepriklausomai, laisvai ir slaptai dalyvauti rinkimų procese.</p> <p>Kaip jau buvo minėta aukščiau, nuo 2016 m. pasikeitė rinkimų teisinis reglamentavimas ir šiuo metu rinkimai yra rengiami vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu (priimtas 2022 metais). Vyriausioji rinkimų komisija nuo 2019 metų suteikia galimybę asmenims su regos negalia balsuoti naudojant rinkimų biuletenių įmautes Brailio raštu. Šiai asmenų su negalia grupei taip pat yra</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>rengiamas atskiras leidinys apie rinkimus ir rinkimų procedūras Brailio raštu. Šis leidinys bei kandidatų programos taip pat yra rengiami garsiniu formatu. Silpnaregiams asmenims rinkimų apylinkėse taip pat yra užtikrinama galimybė pasinaudoti specialiais padidinamaisiais stiklais. Asmenims su klausos negalia yra užtikrinamas svarbiausios informacijos apie rinkimus (spaudos konferencijų, kandidatų diskusijų laidų, informacinių vaizdo įrašų ir pan.) vertimas į gestų kalbą. Kita svarbi vaizdo medžiaga yra įgarsinama ir titruojama. Be to, mokomji medžiaga, skirta kandidatams, rinkimų komisijų nariams bei rinkėjams taip pat yra įgarsinama bei titruojama. Asmenims su intelekto negalia yra rengiamas specialus leidinys apie rinkimus ir jų procedūras lengvai suprantama kalba.</p>	
--	--	--	--	--	---	--

					<p>Bendradarbiaujant su savivaldybių administracijomis, kurios yra atsakingos už balsavimo patalpų pritaikymą asmenims su negalia, nuolat ieškoma galimybių, kaip užtikrinti kuo didesnį balsavimo patalpų ir jų prieigų pritaikymą asmenims su judėjimo negalia.</p> <p>Taip pat svarbu paminėti, kad 2023 – 2024 m. laikotarpiu Vyriausiosios rinkimų komisijos užsakymu buvo rengiama internetinio balsavimo galimybių studija, kurios išvados visuomenei buvo pristatytos 2024 m. birželio 19 d. Galimybių studiją atlikusi ekspertų grupė konstatavo, kad Lietuvoje internetinį balsavimą įgyvendinti galimybė yra, tačiau, kol nebus sumažinta socialinių, geopolitinių ir technologinių rizikų tikimybė, rekomenduojama balsavimo internetu</p>	
--	--	--	--	--	--	--

					realizavimą atidėti. Galimybių studijoje taip pat buvo pateikta vartotojų poreikių analizė, įskaitant internetinio balsavimo naudą asmenims su negalia.	
129.		Neįgaliųjų (organizacijų narių), dalyvaujančių visuomeninėse organizacijose ir judėjimuose dalis nuo visų neįgaliųjų	NRD	50730		
130.		Neįgaliųjų skėtinių asociacijų, kurių veikla remta ataskaitiniais metais, skaičius	NRD	24		
131.		Valstybės biudžeto lėšų, skirtų neįgaliųjų skėtinių nevyriausybinių asociacijų veiklai remti dydis	NRD	1 678 tūkst. Eur.		
132.	30 straipsnis Dalyvavimas kultūriniam gyvenime, aktyvus poilsis, laisvalaikis ir sportas	Regėjimo negalią turintiems gyventojams pritaikytų leidinių pavadinimų skaičius	Kultūros ministerija	503	Kultūros ministerija, įgyvendindama trimetę programą „Muziejai žmogaus gerovei“, 2023 m. finansavo trijų jai pavaldžių muziejų bandomuosius projektus,	Kultūros ministerija, vadovaudamasi Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos

133.		Per Lietuvos kultūros tarybą finansuotų neįgaliųjų organizacijų įgyvendinamų projektų skaičius	Kultūros ministerija	119	padedančius tenkinti asmenų su negalia socialinius ir kultūrinius poreikius, sudarančius šiems žmonėms galimybes naudotis muziejų paslaugomis bei visavertiškai dalyvauti kultūroje. Finansavimas buvo skirtas Lietuvos jūrų muziejaus, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus ir Lietuvos etnografijos muziejaus projektams.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28. D. nutarimu Nr. 292 „Dėl Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo, Lietuvos Respublikos regioninės plėtros įstatymo 4 straipsnio 3 ir 5 dalių, 7 straipsnio 1 ir 4 dalių ir Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 14 straipsnio 3 dalies įgyvendinimo“, 87 punktu ir įgyvendinama 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021
------	--	--	----------------------	------------	---	---

						<p>m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 781 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos kultūros ministro 2022 m. kovo 10 d. įsakymu Nr. JV-274 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-01 (PP) „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ aprašo</p>
--	--	--	--	--	--	--

						<p>patvirtinimo” patvirtino pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01-01 (PP) „Aukštos meninės vertės, įvairaus ir įtraukaus kultūros turinio prieinamumo didinimas“ aprašą, o 2022 m. balandžio 27 d. įsakymu Nr. JV-428 „Dėl 2021–2030 metų Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos kultūros ir kūrybingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 08-001-04-01- 03 „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“ aprašo ir projektų finansavimo sąlygų aprašų patvirtinimo” –</p>
--	--	--	--	--	--	---

						pažangos priemonę Nr. 08-001-04-01-03 (PP) „Investicijos į kultūros išteklių skaitmeninimą ir prieinamumą“.
134.		Gestų kalbos vertimo paslaugas teikiančių vertėjų skaičius (etatais)	NRD	113,75	-	-
135.		Gestų kalbos vertimo paslaugas gavusių kurčiųjų skaičius	NRD	2 116	-	-
136.		Gestų kalbos vertimo paslaugų skaičius	NRD	74 521 (iš jų 55 894 nuotoliniu būdu).	-	-
137.		Švietimo mokslo ir sporto ministerijos lėšomis finansuotose programose ir projektuose dalyvavusių neįgaliųjų skaičius	ŠMSM	Aukšto meistriškumo sporto programos įgyvendinančių subjektų veiklose dalyvavo 3 643 sportininkai su negalia. Sporto rėmimo fondo lėšomis finansuojamuose Fizinio aktyvumo projektuose dalyvavo 11 271 asmenys su negalia.	Numatoma ir toliau finansuoti neįgaliųjų sporto organizacijų Aukšto meistriškumo sporto programas, bus skiriamos valstybės premijos sportininkams su negalia ir jų treneriams už aukšto meistriškumo sporto laimėjimus bei valstybės stipendijos sportininkams. Nuo 2022 m. liepos 1 d. suvienodintos sveikųjų ir neįgaliųjų sportininkų	2022 m. kovo 16 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 240 patvirtinta 2022–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos sporto plėtros programa, parengti programos pažangos

138.		Švietimo mokslo ir sporto ministerijos lėšų, skirtų neįgaliųjų programų ir projektų vykdymui, dydis	ŠMSM	Asmenų su negalia organizacijų Aukšto meistriškumo sporto programoms įgyvendinti skirta 2 015 tūkst. Eur; Asmenų su negalia Fizinio aktyvumo veikloms finansuoti iš Sporto rėmimo fondo buvo skirta 89 284,12 Eur.	valstybės premijos už pasiekimus pasaulio ir Europos čempionatuose, o nuo 2025 m. sausio 1 d. bus suvienodintos valstybės premijos už pasiekimus olimpinėse, parolimpinėse ir kurčiųjų žaidynėse.	priemonių „Patobulinti sporto sistemą nuo pagrindų iki aukšto meistriškumo“ ir „Išvystyti ilgalaikę, aiškiais kriterijais paremtą sporto vystymo politiką“ aprašų projektai, kuriuose 30 straipsnio nuostatos įtraukiamos per numatomas priemones negalią turinčių asmenų sporto judėjimams Lietuvoje vadovaujančių nevyriausybinių organizacijų rėmimą ir skatinimą.
139.		Neįgaliųjų integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų skaičius	NRD	Nuo 2021 m. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nebefinansuoja Neįgaliųjų socialinės		

				integracijos per kūno kultūrą ir sportą priemonės.		
140.		Neįgaliųjų integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams skirtos savivaldybių biudžeto lėšos	NRD, Lietuvos savivaldybių duomenys	Nuo 2021 m. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nebefinansuoja Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą priemonės. 284 688 Eur skyrė Savivaldybės iš savo biudžeto.		
141.		Neįgaliųjų integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams skirtos valstybės biudžeto lėšos	NRD	Nuo 2021 m. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nebefinansuoja Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą priemonės.		

142.		Savivaldybių, skiriančių lėšų Neįgaliųjų integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams, skaičius	NRD, Lietuvos savivaldybių duomenys	40		
141.		Neįgaliųjų užimtumo kūno kultūros sporto veikloje gausėjimas	NRD	Nuo 2021 m. Neįgaliųjų reikalų departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nebefinansuoja Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą priemonės.		
143.		Rekreacijos ir aktyvaus neįgaliųjų poilsio stovyklų ir renginių skaičius	NRD	25	-	-
144.		Rekreacijos ir aktyvaus poilsio stovyklose dalyvavusių neįgaliųjų skaičius	NRD	1 078 asmenys su negalia, iš jų 243 vaikai su negalia.	-	-